

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Comm advies NRC
Datum: woensdag 17 mei 2023 16:27:58

Hi 5.1/2.e

Ik vind het er goed uit zien. Prima advies. Ik ben heel benieuwd. Wat is er afgesproken over vrijdagavond en zaterdag?

Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: woensdag 17 mei 2023 13:30

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Comm advies NRC

Hi,

Zie onderstaand. Met 5.1/2.e besproken dat we besluit Rijksportaal/weekmail of combi dit weekend bespreken, maar dat we zo wel de opties op een rij hebben. Hoor graag als je nog aanvullingen/ideeën hebt! Thanks!

Groeten, 5.1/2.e

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: FW: Nog 1 vraag
Datum: woensdag 17 mei 2023 17:06:01

Dag,

Zojuist heb ik onderstaande reactie naar NRC gestuurd.

Groet,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Verzonden: woensdag 17 mei 2023 17:03
Aan: '5.1/2.e@nrc.nl' 5.1/2.e@nrc.nl>
Onderwerp: RE: Nog 1 vraag

Dag 5.1/2.e

Bij deze de reactie op je vraag:

Reactie Wiersma:

Ik sta voor, achter en naast iedereen die bij OCW werkt en heb enorm veel waardering voor hun dagelijkse inzet voor het onderwijs in ons land. Iedere dag en zeker ook in deze periode. Dat heb ik de medewerkers van OCW de afgelopen tijd via allerlei wegen expliciet laten weten. Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om dat ook in deze krant te doen.

Groet,

5.1/2.e

Met vriendelijke groet,
5.1/2.e

.....
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag
.....

M: 5.1/2.e
5.1/2.e@minocw.nl

Van: 5.1/2.e@nrc.nl>
Datum: 17 mei 2023 om 12:01:03 CEST
Aan: "5.1/2.e@minocw.nl">
Onderwerp: Nog 1 vraag

Ha 5.1/2.e ik heb 1 laatste vraag voor het stuk dat zaterdag verschijnt.

Waarom steunt minister Wiersma zijn ambtenaren niet publiekelijk, wat ze intern al een paar weken van hem vragen?

De **5.1/2.e** heeft dat wel gedaan op LinkedIn.

Groet!

5.1/2.e en **5.1/2.g**

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: FW: Omgangsvormen Wiersma voor AZ (002).docx -
Datum: woensdag 17 mei 2023 16:43:00

FYI

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: woensdag 17 mei 2023 16:39
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>
cc: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;
5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e minocw.nl>; 5.1/2.e
@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: RE: Omgangsvormen Wiersma voor AZ (002).docx -

Ha 5.1/2.e

Ik heb het nagevraagd. De huidige stand van zaken is dat AZ toch geen factsheet over de omgangsvormen opneemt in het dossier en indien nodig verwijst naar de al eerder opgestelde woordvoeringslijn. Een eventuele datum voor actualisatie vervalt daarmee ook.

Groet
5.1/2.e

De onderstaande mailwisseling is reeds openbaar en om die reden verwijderd.

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: Artikel
Datum: vrijdag 19 mei 2023 11:03:00
Bijlagen: [Advies NRC artikel 20 mei 2023.docx](#)

Op pagina 2, achter het comms advies. Focus heel erg op comms collega's, vraag is of dat ook de strekking van het artikel zal zijn. Dus quote 5.1/2.e kunnen we pas bepalen als artikel verschenen is.

5.1/2.e

.....
Directie Communicatie
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

.....
M 5.1/2.e
E 5.1/2.e @minocw.nl
.....

Communicatieadvies i.v.m. publicatie NRC zaterdag 20 mei 2023

NRC heeft vervolgvragen gesteld over de omgangsvormen van minister Wiersma en is van plan zaterdag 20 mei een artikel te publiceren. Naar verwachting zal in het artikel extra wordt ingezoomd op het communicatieteam dat voor de minister werkt (mn. verloop). Er zijn twee scenario's denkbaar:

1. NRC borduurt voort op reeds bekende informatie
2. NRC publiceert nieuwe feiten en verhaal krijgt nieuwe wending

Los van welk scenario het is, zal het artikel impact hebben op medewerkers, omdat we verwachten dat er (oud-)medewerkers van OCW uitgebreider aan het woord komen over hun ervaringen met de minister.

Doelstellingen:

- **Informatie:** we leggen medewerkers uit wat er gebeurt
- **Betekenis:** we maken verbinding met en sluiten aan bij de gevoelens die er leven
- **Handelingsperspectief:** we bieden medewerkers een handelingsperspectief

Scenario 1: NRC borduurt voort op reeds bekende informatie

- 5.1/2.e geeft directeuren heads-up over publicatie; directeuren informeren MT's
- Maandagochtend 22 mei artikel op Rijksportaal
  - o NRC publiceert artikel
  - o (Oud-)medewerkers delen ervaringen, maakt indruk. Continue media-aandacht vraagt veel van medewerkers.
  - o Verwijzen naar goede, open gesprekken tijdens oploopjes; gaan we mee door
  - o Leiderschapsbijeenkomst in het teken van sociale veiligheid
  - o Verwijzen naar kanalen melden grensoverschrijdend gedrag
- Extra aandacht voor medewerkers van directies die expliciet in artikel genoemd worden (Directie Communicatie en ntb); bv. tijdens weekstart, oploopjes etc.
- Maandagmiddag stuurt 5.1/2.e weekbericht MT-OCW (NRC artikel noemen, reflecteren op gevoerde gesprekken, eventueel benoemen Verklaring van Amsterdam en handreiking seksueel grensoverschrijdend gedrag 5.1/2.e, tevens spreker op leiderschapsbijeenkomst)

Scenario 2: NRC publiceert nieuwe feiten en verhaal krijgt nieuwe wending

- 5.1/2.e geeft directeuren heads-up over publicatie; directeuren informeren MT's
- 5.1/2.e plant voor maandagochtend een directeurenoverleg
- Directeuren en MT's kunnen op basis van inhoud artikel besluiten om extra oploopjes in te plannen voor maandag of dinsdag
- Maandagochtend 22 april e-mail van 5.1/2.e doorplaatsen op Rijksportaal (5.1/2.e is aan de beurt voor weekbericht MT-OCW);
  - o NRC publiceert artikel
  - o (Oud-)medewerkers delen ervaringen, maakt indruk. Continue media-aandacht vraagt veel van medewerkers.
  - o [extra inhoud bepalen op basis van artikel]
  - o Verwijzen naar goede, open gesprekken tijdens oploopjes; gaan we mee door
  - o Leiderschapsbijeenkomst in het teken van sociale veiligheid
  - o Verwijzen naar kanalen melden grensoverschrijdend gedrag

Ter overweging: is er extra communicatie nodig vanuit minister Wiersma (videoboodschap, video-interview) – ntb.

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Re: Interne spreeklijn
Datum: zaterdag 20 mei 2023 12:46:04

Zeker, dankjewel! Zal er hier en daar wat aan toevoegen, maar dit is een mooi bericht.

Groet,
5.1/2.e

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag
Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag

T: 5.1/2.e
M: 5.1/2.e
5.1/2.e @minocw.nl

www.rijksoverheid.nl/ocw

Op 20 mei 2023 om 11:58 heeft 5.1/2.e @minocw.nl>
het volgende geschreven:

Hi 5.1/2.e

Hierbij een interne spreeklijn n.a.v. de berichtgeving van vandaag
(geschreven vanuit ik-perspectief leidinggevende).
Kun je hiermee uit de voeten richting directeuren?

Dank alvast en groeten,
5.1/2.e

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Re: Korte interne spreeklijn
Datum: zaterdag 20 mei 2023 11:48:25

Hai,

Eens. En is 12 juni niet wat laat?

5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 mei 2023 om 11:37 heeft 5.1/2.e
@minocw.nl> het volgende geschreven:

Op zich prima. Hier kunnen we ons geen buil aan vallen. Maar gaat natuurlijk niet in op wat er nu verder moet/gaat gebeuren. Ben zelf ook wel benieuwd hoe OR zich op gaat stellen. Je zou aan het begin nog kunnen zeggen dat NRC inkleuring heeft gegeven aan het eerdere artikel van Telegraaf

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 mei 2023 om 11:29 heeft 5.1/2.e
@minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi all,
Zie onderstaand een opzet voor een korte interne spreeklijn, die leidinggevenden kunnen gebruiken om dit weekend en komende week in gesprekken met medewerkers (verzoek van 5.1/2.e
Hoor graag of jullie aanvullingen dan wel aanpassingen hebben, dan kan ik het daarna aan 5.1/2.e aanleveren.
Thanks en groeten, 5.1/2.e

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Nog even niet verzenden
Datum: maandag 22 mei 2023 13:37:30

Ik vind dat zelf niet sterk. Waarom spreekt de minister niet in een directe videoboodschap naar de collega's deze woorden uit. Nu moet het weer uit een debat TK komen waarbij hij excuses aan voorzitter maakt. Ik vind dit meer kwaad doen dan goed

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: maandag 22 mei 2023 12:55
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>
CC: Secretariaat 5.1/2.i @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: Nog even niet verzenden

We willen kijken of we fragment Wiersma tijdens debat kunnen opnemen in weekmail. Ik bel ook even.

Van: 5.1/2.e
Verzonden: maandag 22 mei 2023 12:33
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>
CC: Secretariaat 5.1/2.i @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: RE: Weekmail 19_.docx

Hi 5.1/2.e

5.1/2.e heeft vanuit 5.1/2.e ook nog even meegelezen en was akkoord. Hierbij de schone versie om te versturen, incl. voorstel voor een titel. De extra foto van de verklaring zit nu ook in het document.

Als je/jouw secretariaat hulp nodig hebt/heeft met het verzenden, dan help ik uiteraard graag.

Dank alvast en groeten,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: maandag 22 mei 2023 11:19
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: Weekmail 19_.docx

Dag 5.1/2.e

Dank voor het mee- en tegenlezen! Heb nog een paar kleine aanpassingen en 5.1/2.e terug in het bericht geplaatst, inkorten van de zinnen haalt wat mij betreft net de bedoeling weg, dus dat doe ik liever niet. En graag als het kan nog een foto toevoegen van de Verklaring van Amsterdam zelf.

Dank en groeten,
 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Re: 5.1/2 Weekbericht
Datum: maandag 22 mei 2023 08:59:28

Hi!

Ff heel snel gelezen (zit in de Kamer). Ik zou gewoon beginnen met de roze olifant: kwestie Dennis. Niet die hele gekunstelde aanloop.

Dat NRC online heeft gerectificeerd zou ik ook weglaten. En de zin over 'uit verband' beter iets a la, gebaseerd op cijfers en formatieplaatjes die meer duiding en uitleg verdienen

Groet, 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 mei 2023 om 08:42 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi 5.1/2.e 5.1/2.e

Zie onderstaand het weekbericht van 5.1/2.e Volgens mij prima, maar fijn als jullie ook even meelesen. Ik wil graag voor 10u terugsturen aan haar met eventuele feedback van ons. Thanks!

Groeten, 5.1/2.e

5.1/2.e

.....
Directie Communicatie
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

.....
 M +31 5.1/2.e
 E b5.1/2.e@minocw.nl

.....
Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1/2.e" @minocw.nl>
Datum: 22 mei 2023 om 08:27:54 CEST
Aan: "5.1/2.e" @minocw.nl>, "5.1/2.e" @minocw.nl>
Kopie: "5.1/2.e" @minocw.nl>
Onderwerp: Weekbericht

Dag 5.1/2.e en 5.1/2.e

Hierbij mijn concept weekbericht,
suggesties en aanvullingen zijn van harte
welkom! Ik zal

Groeten,
5.1/2.e

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e 2.e
Onderwerp: RE: Weekbericht
Datum: maandag 22 mei 2023 11:01:37
Bijlagen: [Weekmail 19 .docx](#)

Hi 5.1/2.e

We hebben met woordvoering naar je bericht gekeken. Hierbij onze feedback. We denken dat het beter is om meteen met de deur in huis te vallen, vandaar dat we de opzet iets hebben veranderd. Hoor graag wat je er zo van vindt, dan kan ik er een schone versie van maken.

Dank alvast en groeten,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: maandag 22 mei 2023 08:28
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
cc: 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: Weekbericht

Dag 5.1/2.e en 5.1/2.e

Hierbij mijn concept weekbericht, suggesties en aanvullingen zijn van harte welkom! Ik zal

Groeten,
 5.1/2.e

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: Re: Weekmail 19-final.docx
Datum: maandag 22 mei 2023 12:07:25

Mooie mail zo en geen fraai beeld past idd wel

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 mei 2023 om 05:46 heeft 5.1/2.e @minocw.nl>
het volgende geschreven:

Hi 5.1/2.e

Vergeet even eerdere versies. Hierbij de versie met onze feedback verwerkt,
ook door 5.1/2.e alweer bekeken. Graag even een laatste check door jou.

Thanks!

5.1/2.e
<Weekmail 19-final.docx>

Van: 5.1/2.e
Aan: BD
Onderwerp: WEEKBERICHT MT-OCW nr. 19: een korte, maar intensieve week
Datum: maandag 22 mei 2023 13:57:56
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image002.jpg](#)
[image003.jpg](#)

Beste OCW'ers,

De trein glijdt langzaam station 5.1/2.e uit terwijl ik de eerste woorden van mijn weekbericht aan jullie schrijf. 5.1/2.e

Afgelopen week heb ik eerst en vooral met veel collega's in de Hoftoren gesproken over de berichtgeving over OCW en minister Wiersma. Ik wil jullie danken voor de tijd die jullie daarvoor nemen, de goede en verhelderende vragen en de open gesprekken. Daaruit blijkt dat jullie ontzettend betrokken zijn bij onze organisatie en daar heb ik veel waardering voor. Na het eerste verhaal in de Telegraaf, vier weken geleden alweer, verstomt de berichtgeving nog niet. Afgelopen weekend verscheen in de NRC een artikel met meer details en meer inkleuring van het gedrag van de minister. Er worden medewerkers van OCW en SZW geciteerd of genoemd en de communicatiefunctie in Den Haag wordt flink op de korrel genomen. Onterecht, en gebaseerd op FTE-cijfers die meer duiding en uitleg verdienen. De collega's van de Directie Communicatie werken voor al onze beleidsterreinen aan communicatie met verschillende doelgroepen en zeker niet alleen voor de bewindspersonen, zoals wordt gesuggereerd.

Het is al met al geen fraai beeld en ik kan me voorstellen dat het tot nieuwe vragen leidt of je er gewoonweg van baalt. De [Dienstpostbus van OCW Open](#) staat open voor vragen en suggesties, of voor als je wat kwijt wilt over wat er is gebeurd. De collega's die deze postbus beheren gaan vertrouwelijk om met de e-mails. We gebruiken jullie inbreng, samen met wat er uit de gesprekken met jullie komt, om te bepalen aan welke zaken we de komende tijd extra aandacht moeten (blijven) besteden. Mocht je er met iemand anders over willen praten, dan kan dat uiteraard ook. Op [Rijksportaal > Integriteit](#) kun je lezen bij welke personen en plekken binnen (of buiten) OCW je terecht kunt, bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon.

De komende week ga ik nog bij enkele directies en onderdelen van OCW langs. Daarna maken we de balans op en zullen we laten weten welke onderwerpen volgens jullie extra aandacht behoeven en welke acties we daarvoor gaan ondernemen. Op 12 juni staat de leiderschapsbijeenkomst van OCW sowieso in het teken van sociale veiligheid en de rol van leidinggevendend daarin.

Verder nam ik afgelopen week de eed en gelofte af bij maar liefst 125 nieuwe OCW-collega's. We groeien hard als ministerie, onder meer door de uitbreiding van taken bij de Inspectie van het Onderwijs en het Nationaal Archief, al begroeten ook de andere onderdelen en directies van OCW regelmatig nieuwe mensen. Ik hoop dat iedereen zijn weg bij ons ministerie inmiddels goed kan vinden en geniet van het werken op onze mooie en waardevolle beleidsterreinen.

De laatste dag (17 mei) van deze mini-werkweek, op de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie, Transfobie en Interseksefobie (IDAHOBIT) welteverstaan, mocht ik aanwezig zijn bij de ondertekening van de Verklaring van Amsterdam door de

Rijksoverheid door mijn collega van BZK, **5.1/2.e** Het is een intentieverklaring die werkgevers oproept om een veilige en comfortabele werkplek te bieden met gelijke kansen voor iedereen en zich in te zetten voor een veilige werkomgeving voor LHBTIQ+ personen. Het was een inspirerende bijeenkomst. Bij het persoonlijke verhaal van onze collega **5.1/2.e** van het Nationaal Archief, zij is ook **5.1/2.e**, kon je een speld horen vallen in de zaal. OCW heeft sinds een aantal jaar een regenboog netwerk, Pride OCW (een aanbeveling in de Verklaring van Amsterdam overigens). Als je daar deel van wilt uitmaken - er worden interessante activiteiten georganiseerd weet ik uit ervaring - meld je dan aan via **5.1/2.i** @minocw.nl

Volgende week is het Pinksteren en daarna gaan we de laatste en traditioneel hectische en drukke weken naar het zomerreces in. Ik wil jullie daar veel succes bij wensen, maar ook een oproep doen om het aan je leidinggevende of collega's te zeggen als je iets nodig hebt om alles in deze weken goed af te kunnen ronden.

Hartelijke groet en een fijne werkweek!

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Re: Input voor MPVO voor vragen over communicatie
Datum: maandag 22 mei 2023 20:16:31

Hi, nog een nabrander: ik zie dat we totale aantallen medewerkers van OCW inclusief onderdelen noemen. Goed om in het achterhoofd te houden dat deze onderdelen ook allemaal een eigen afdeling communicatie hebben.

Groet, 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 mei 2023 om 20:08 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi 5.1/2.e

Hierbij de met 5.1/2.e afgestemde versie die gedeeld kan worden met MPVO.

Groeten,

5.1/2.e

5.1/2.e

.....
Directie Communicatie
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

.....
M +31 5.1/2.e
E 5.1/2.e @minocw.nl
 .....

<Beantwoording vragen over communicatie_V3.docx.awsec>

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Lijn voor vragen over communicatie
Datum: maandag 22 mei 2023 16:46:51
Bijlagen: [Beantwoording vragen over gedrag en communicatie 5.1/2 \(002\).docx](#)
Prioriteit: Hoog

Bij deze met nog opmerkingen en toevoegingen van 5.1/2.e en mij,

Groet,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: maandag 22 mei 2023 14:20

Aan: 5.1/2.e 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

Onderwerp: RE: Lijn voor vragen over communicatie

Zie opmerkingen,

Groet,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: maandag 22 mei 2023 14:00

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

Onderwerp: Lijn voor vragen over communicatie

Hi all,

Na overleg van vandaag hebben 5.1/2.e en ik bijgaand document opgesteld met de vragen die we kunnen verwachten over communicatie. We hebben uiteraard gebruik gemaakt van reeds bestaande beantwoording. In geel wat we hebben toegevoegd of wat nog beantwoord moet worden. Kunnen jullie helpen met beantwoording daarvan en reviewen?

Veel dank alvast!

Groeten,

5.1/2.e

.....
Directie Communicatie
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

.....
M +31 5.1/2.e

E @minocw.nl
 .....

Van: 5.1/2.e [redacted]@minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 20:31

Aan: 5.1/2.e [redacted]ocw.local>

Onderwerp: Actualiteiten mbt de organisatie

Beste 5.1/2.e

We hebben deze week geen oplooplek en gezien alle actualiteiten leek het me goed om jullie per mail in te lichten over enkele zaken die onze organisatie raken.

1. Sociale veiligheid

Allereerst is er weer een hoop berichtgeving geweest in kranten, online en in talkshows over het gedrag van de Minister. Ik kan me voorstellen dat dat ook weer verschillende reacties bij jullie oproept. Hetzelfde geldt vast voor je omgeving; iedereen heeft er een mening over en ook jullie zullen er vast veel over worden aangesproken. Er is her en der ook wel gevraagd om een woordvoeringslijn, maar ik zou vooral open en eerlijk je eigen ervaringen en observaties delen als er naar gevraagd wordt, dan kan het eigenlijk nooit mis gaan.

Zelf werd 5.1/2.e nog genoemd in het NRC-artikel (en podcast) van het weekend. 5.1/2.e

[redacted] En daarmee vooral een extra podium om mijn waardering voor jullie nog maar eens onder de aandacht te brengen. Ik krijg daarvoor ook veel steun van jullie en van mede-leidinggevenden. Dat vind ik heel fijn en is ook tekenend voor de manier waarop we met elkaar samenwerken. Dank dus!

Op 12 juni hebben we als leidinggevenden van OCW een brede bijeenkomst over sociale veiligheid, waar we het over deze actualiteit gaan hebben. Waarbij we ook de blik op te toekomst hebben: welke lessen trekken we hieruit als organisatie? Hoe kunnen we hier in het vervolg beter mee omgaan en vanzelfsprekend vooral voorkomen dat het gebeurt? En hoe zorgen we dat het onze scherpe advisering - een geluid dat ik ook wel van jullie hoor - niet in de weg gaat zitten?

Weet dat daarnaast het aanbod van 5.1/2.e en 5.1/2.e nog geldt dat als er behoefte is om met hen in kleiner gezelschap door te spreken over sociale veiligheid en wat de organisatie kan doen, zij dat graag doen. Als je die behoefte hebt, laat dat dan dus vooral weten aan je afdelingshoofd. En vanzelfsprekend staan wij als MT altijd open voor het gesprek hierover.

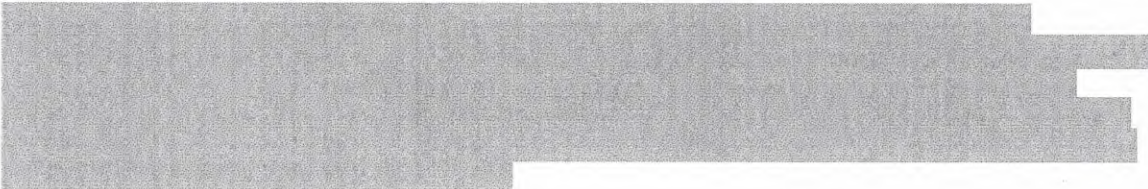
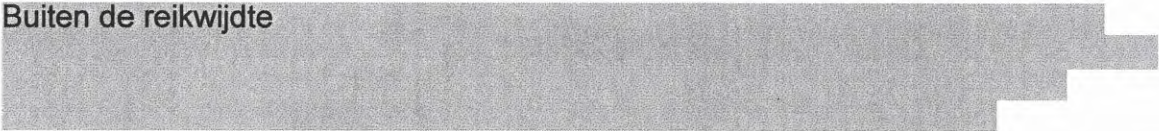
Buiten de reikwijdte

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten de reikwijdte

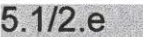
Weet mij en ons vooral te vinden bij vragen, behoeftes of zorgen aan zaken die de organisatie raken. Dat helpt ons om het beter te doen.

Groet
5.1/2.e

5.1/2.e

Ministerie OCW
Tel: 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Re: nieuwe vragen van de T
Datum: dinsdag 23 mei 2023 14:26:15
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Lifeguard is OCW breed. Veel meer teams doen dit, gaat over werkdruk en vitaliteit. Informatie hierover kun je oppakken via 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 mei 2023 om 08:12 heeft 5.1/2.e
 @minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi,

Zie hieronder een nieuw setje vragen van de Telegraaf over Dennis. Volgens mij een beetje klok-klepel (ik dacht dat Lifeguard alleen binnen COMM actief is, of toch ook breder in departement???). Laten we even overleggen wat handig is en wie voortouw neemt. Ik mail 5.1/2.e ook

Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @telegraaf.nl>
Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 13:17
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: Vragen mbt gedrag Wiersma

Dag 5.1/2.e

Na berichtgeving in de Telegraaf erkende minister Dennis Wiersma dat zijn gedrag jegens ambtenaren niet door de beugel kon. In navolging daarvan zijn er de afgelopen weken bij ons en andere media diverse artikelen verschenen over het grensoverschrijdende gedrag van de minister, dat omvangrijker blijkt dan in eerste instantie door de minister werd toegegeven.

Nu begrijpen wij dat het bureau Lifeguard is ingeschakeld, een organisatie die onder meer trainingen geeft aan leidinggevenden en helpt organisaties te vitaliseren.

Ik heb daar vorige week aansluitend op een telefonisch interview met de minister al een enkele vraag over gesteld. Toen volgden een trits aan ontwijkende antwoorden: kan je niet goed verstaan, heb een andere afspraak, kom ik op terug, dacht dit gesprek over een ander onderwerp ging, alles al gezegd op Instagram.

Daarom hierbij enkele vragen:

- Klopt het dat minister Dennis Wiersma een gesprek heeft gehad met- of een

- training volgt bij Lifeguard?
- Zo niet, is er een andere bureau waarvoor dit wel geldt?
  - Is dit op initiatief van Wiersma zelf, het ministerie of – zoals wij begrijpen – geïnitieerd door zijn partij?
  - Hebben meerdere bewindslieden op OCW ook een gesprek met- of training door Lifeguard (of een ander bureau)?
  - En geldt dit ook voor andere leidinggevendenden op het ministerie?
  - Hoeveel nieuwe meldingen vanuit het ministerie zijn er binnengekomen over het gedrag van Wiersma sinds de eerste publicatie hierover op 25 april?

Graag hoor ik.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

@telegraaf.nl

M 06 5.1/2.e

<image001.png>

<image002.png>

Medabuis Nederland B.V.
Huisweg 40, 1043 AP AMSTERDAM
Postbus 976, 1000 LB AMSTERDAM
KvK 34253343 BTW Nr. 8185.08.760-B-01

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Input voor MPVO voor vragen over communicatie
Datum: dinsdag 23 mei 2023 11:33:00
Bijlagen: [Beantwoording vragen over communicatie V4.docx](#)

Hi,

Aangepaste versie met changes van 5.1/2.e en een toevoeging over verschillen in directies comm tussen departementen (bij eerste vraag toegevoegd).

Groeten,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: maandag 22 mei 2023 20:43
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>
CC: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;
 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;
 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: Re: Input voor MPVO voor vragen over communicatie

Waarbij ik het stukje wat doet de directie COM nog niet voldoende goed vindt. Pas ik vanavond verder aan, maar hier kan Dennis alvast mee uit de voeten.

Ik verwacht niet dat hij werkwijze COM helemaal gaat uitleggen.

Belangrijk is dat duidelijk is dat het niet om 19 online makers gaat.

Grts 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 22 mei 2023 om 14:08 heeft 5.1/2.e [minocw.nl](#)> het volgende geschreven:

Hi 5.1/2.e

Hierbij de met 5.1/2.e afgestemde versie die gedeeld kan worden met MPVO.

Groeten,

5.1/2.e

5.1/2.e

.....
Directie Communicatie

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

.....
M +31 5.1/2.e .....
E 5.1/2.e @minocw.nl .....
.....

<Beantwoording vragen over communicatie_V3.docx>

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: [Dienstpostbus OCW Open](#); 5.1/2.e
Onderwerp: Re: gesprekken
Datum: woensdag 24 mei 2023 21:12:27

Ik zit in bijeenkomst, maar als je me appt loop ik daar even uit
 Fijne avond,

5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 24 mei 2023 om 20:58 heeft 5.1/2.e
 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1/2.e

Dat doe ik heel graag! Zullen we daar morgen over bellen of ben je dan toevallig in Utrecht? Ik ben van 14.00-15.00 uur bij de OR Inspectie en kan daarna even bij je langslopen om te kijken wat een goed moment is voor zo'n gesprek.

Groeten en fijne avond,
 5.1/2.e

Op 24 mei 2023 om 11:58 heeft 5.1/2.e
 @owinsp.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1/2.e

Goed dat je de gesprekken in de organisatie voert. Ik denk dat het een goed idee is dat je ook met een aantal inspectiemedewerkers spreekt. Zij worden in hun dagelijks werk ook geconfronteerd met de uitspraken en gedrag van onze minister. Ik kan je daar natuurlijk over bijpraten, maar misschien is het goed dit net als je bij het kerndepartement doet ook hier uit de eerste hand te horen.

Groet,

5.1/2.e

5.1/2.e
 5.1/2.e
 5.1/2.e @owinsp.nl
 +315.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC
Datum: woensdag 24 mei 2023 23:25:20

Haha, eens met jouw opmerkingen. Liggen idd dicht bij mijn antwoorden.
Zou op het laatste nog toevoegen: er is een karikatuur van gemaakt van de communicatie collega's.

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: woensdag 24 mei 2023 23:10
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;
 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
cc: 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: RE: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC

Ik had kennelijk de verkeerde bijlage meegestuurd. Hierbij alsnog de bijlage MET mijn punten
Sluit volgens mij ook goed aan op jouw opmerkingen, 5.1/2.e
Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: woensdag 24 mei 2023 22:21
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
cc: 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: RE: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC

Ha

Ik ben er even doorheen gegaan en aangevuld. Zie bijlage

Grts 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: woensdag 24 mei 2023 21:25
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;
 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
cc: 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: FW: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC

Hi,

RVD is dus bezig met voorbereiding Verantwoordingsdebat. Daarin hebben ze ook een memo over de 19 communicatiemedewerkers van Wiersma. Info die ik eerder vandaag aanleverde, kreeg ik net terug met wat aanvullende vragen. Ik heb een en ander vast aangevuld en verduidelijkt. Willen jullie er ook nog een keer doorheen lopen?

Daarna graag met aanvullingen (of een krul) terug naar mij; dan stuur ik m naar RVD.
Deadline RVD is dus morgenochtend 11 uur
Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minaz.nl>

Verzonden: woensdag 24 mei 2023 18:31

Aan: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>

CC: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minaz.nl>

Onderwerp: RE: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC

Hi 5.1/2.e

Voor het dossier heb ik nog enkele vragen, zie bijgevoegd document. Het gaat vooral om verduidelijking van de cijfers in vergelijking met de fte-cijfers op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl).

Lukt het jou om hier uiterlijk morgen 11:00 uur naar te kijken?

Groeten,
5.1/2.e

Van: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>

Verzonden: woensdag 24 mei 2023 09:50

Aan: 5.1/2.e [redacted]

CC: 5.1/2.e [redacted]

Onderwerp: RE: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC

Hi 5.1/2.e

Zie hieronder wat we hierover de afgelopen twee weken met NRC hebben gedeeld
@5.1/2.e 5.1/2.e en 5.1/2.e dit betreft input voor dossier van MP tbv
Verantwoordingsdebat (31 mei), op verzoek van RVD
Groet, 5.1/2.e

Mail aan NRC – 11 mei (reactie woordvoering)

De totale omvang van de directie Communicatie van OCW en van andere departementen maken we zoals je weet jaarlijks bekend via rijksoverheid.nl. Hier kan je ook de samenstelling zien op het gebied van de diverse communicatiedisciplines binnen OCW.

Bij de directie Communicatie van OCW werken de communicatie disciplines nauw samen in een matrixorganisatie. Er zijn teams die werken aan de beleidsterreinen van de drie bewindspersonen. De teams bestaan uit woordvoerders, communicatieadviseurs, speechschrijvers, persvoorlichters, omgevingsanalisten, social adviseurs, adviseurs publieke optredens, webcaremedewerkers en contentmakers. Niet alle collega's werken direct samen met een bewindspersoon, maar meer met beleidsdirecties.

Op dit moment zien de teams er als volgt uit:

- voor de beleidsterreinen Hoger Onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap en Emancipatie waar minister Dijkgraaf verantwoordelijk voor is (incl Herdenkingsjaar Slavernijverleden): 18 medewerkers;
- voor de beleidsterreinen Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs waar minister Wiersma verantwoordelijk voor: 19 medewerkers;
- voor de beleidsterreinen Cultuur & Media waar staatssecretaris Uslu verantwoordelijk voor is: 14 medewerkers.

Sinds het aantreden van het nieuwe kabinet zijn er binnen die teams de volgende veranderingen geweest (wisselingen binnen de teams of vertrek naar een functie buiten de directie Communicatie):

- beleidsterreinen Hoger Onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap en Emancipatie: 3.7 fte*
- beleidsterreinen Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs: 6.6 fte*
- beleidsterreinen Cultuur & Media: 3.6 fte*

We kunnen geen nadere informatie geven op wisselingen op functieniveau omdat deze direct herleidbaar is tot individuele medewerkers en dat is in strijd met de privacy van betrokken mensen.

Mail aan NRC – 15 mei (reactie MPVO, mag dus gezien worden als quote)

Uit de gesprekken die ik tot nu toe heb gevoerd weet ik inmiddels dat ik in mijn werk scherp en soms te fel ben geweest en dat er mensen zijn die mijn gedrag als onaangenaam en kwetsend hebben ervaren. Zij hebben zich daardoor onveilig gevoeld. Ik ben, zoals ik vorige week aangaf, een hork geweest. Ik heb mensen daarmee tekort gedaan en dat spijt mij zeer. Zeker gezien de voorbeeldfunctie die ik heb.

In mijn bericht op Instagram geef ik aan dat ik, hoe vervelend ik dat ook vind en hoe graag ik dat besef ook eerder had gehad, helaas moet concluderen dat ik destijds die signalen onvoldoende tot mij heb genomen of mij er voor heb afgesloten. Daardoor heb ik er op dat moment ook niet of niet voldoende naar gehandeld. Het is mede de reden dat ik, toen ik mij wél ben gaan realiseren wat de gevolgen van mijn gedrag waren, de afgelopen weken ook met eerdere werkgevers in gesprek ben gegaan. Ik heb hen gevraagd de gelegenheid te geven eventuele signalen te uiten en daar scherp op te zijn en te blijven. Als mensen dingen dwars zitten, hoop ik dat zij dat kenbaar maken. Ik heb aangegeven dat ik dan vanzelfsprekend bereid ben in gesprek te gaan.

Kennelijk hebben zich bij u mensen gemeld die dat, naar ik heb begrepen, ten tijde van mijn gesprekken niet of nog niet bij hun werkgever hebben gedaan. Ik hoop dat ook zij de vrijheid voelen dat alsnog te doen, zodat ik desgewenst het gesprek kan aangaan.

Ik ben zoals gezegd met mijzelf aan de slag gegaan. Ik realiseer mij bijvoorbeeld steeds beter wat het gewicht van mijn woorden als minister is. Ik sta meer open voor advies en feedback. En ik probeer mijn energie en enthousiasme om dingen te verbeteren en veranderen, op een betere manier over te brengen. Ben ik daarmee ineens een ander mens? Nee. Maar van de mensen om mij heen hoor ik dat de samenwerking een stuk beter verloopt. Ik vraag hen om mij bij de les te houden. En ik blijf kritisch naar mijzelf kijken.

Binnen de Directie Communicatie van OCW werken zo'n 80 mensen in allerlei verschillende functies. Het gaat dan om communicatieadviseurs, speechschrijvers, mediamonitoring, woordvoerders, social media-experts en mensen die werkbezoeken voorbereiden en daarnaast uit ondersteuning, externe inhuur, stagiaires en management van de directie.

Een deel van de medewerkers binnen de Directie Communicatie werkt rechtstreeks met bewindspersonen, soms voor één bewindspersoon, soms voor meerdere. Het communicatieteam dat zich bezighoudt met het primair en voortgezet onderwijs bestaat uit 19 mensen. In een dergelijk team is altijd sprake van verloop, om uiteenlopende redenen. Mensen rouleren tussen bewindslieden, of maken een overstap naar een ander departement of een andere organisatie. Het is niet aan mij om in te gaan op de beweegredenen van mensen die kiezen of kozen voor een andere rol of andere baan.

Van: 5.1/2.e [redacted] <[\[redacted\]@minaz.nl](mailto:[redacted]@minaz.nl)>

Verzonden: woensdag 24 mei 2023 09:35

Aan: 5.1/2.e [redacted] <[\[redacted\]@minocw.nl](mailto:[redacted]@minocw.nl)>

Onderwerp: Functies communicatiemedewerkers artikel NRC

Dag 5.1/2.e

Vanochtend hebben we elkaar telefonisch gesproken over de negentien communicatiemedewerkers die worden genoemd in het [NRC-artikel over Wiersma](#).

Kun je mij doorgeven om welke functies dit precies gaat?

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e [redacted]

5.1/2.e [redacted]

.....
Communicatie Algemeen Regeringsbeleid

Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 19 | 2513 AA Den Haag

Postbus 20001 | 2500 EA Den Haag

.....
M 5.1/2.e [redacted]

5.1/2.e <[\[redacted\]@minaz.nl](mailto:[redacted]@minaz.nl)>

www.rijksoverheid.nl/az

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: antwoorden aan Telegraaf
Datum: donderdag 25 mei 2023 20:20:12
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Hi all,
 Hieronder weer een afschrift van mail die aan het begin van de avond naar Telegraaf is gegaan. Antwoorden zijn licht aangepast (ingekort) ten opzichte van de versie die ik eerder vandaag mailde. Dit na overleg met Dennis en 5.1/2.e
 Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Verzonden: donderdag 25 mei 2023 19:08
Aan: 5.1/2.e @telegraaf.nl>
Onderwerp: RE: Vragen mbt gedrag Wiersma

Dag 5.1/2.e

Hieronder weer een setje antwoorden.

Groet, 5.1/2.e

1. Klopt het dat minister Dennis Wiersma een gesprek heeft gehad met- of een training volgt bij Lifeguard?
2. Zo niet, is er een andere bureau waarvoor dit wel geldt?
3. Is dit op initiatief van Wiersma zelf, het ministerie of – zoals wij begrijpen – geïnitieerd door zijn partij?
4. Hebben meerdere bewindslieden op OCW ook een gesprek met- of training door Lifeguard (of een ander bureau)?
5. En geldt dit ook voor andere leidinggevenden op het ministerie?
6. Hoeveel nieuwe meldingen vanuit het ministerie zijn er binnengekomen over het gedrag van Wiersma sinds de eerste publicatie hierover op 25 april?

Antwoord op vragen 1 t/m 3:

Minister Wiersma volgt geen trainingen bij of van het bureau Lifeguard. Ook zijn er geen gesprekken tussen hem en Lifeguard geweest. Wel is hij – zoals hij de afgelopen weken meerdere malen heeft gezegd – met zichzelf aan de slag gegaan. Dat is verder iets persoonlijks. Hij realiseert zich inmiddels beter wat het gewicht van zijn woorden als minister is en staat meer open voor advies en feedback. Ook probeert hij zijn energie en enthousiasme om dingen te verbeteren en veranderen op een betere manier over te brengen.

Antwoord op vraag 4 en 5:

Lifeguard is een bureau dat binnen OCW trainingen verzorgt op het gebied van werkdruk, werkplezier en samenwerking binnen teams. Lifeguard is al 6 jaar actief binnen OCW en werkt ook voor andere ministeries. Hier zit dus geen koppeling met het aantreden van minister Wiersma. Het Lifeguard-programma is gericht op de gehele ambtelijke-organisatie van OCW, dus ook voor leidinggevenden. Lifeguard verzorgt binnen OCW geen trainingen of coaching van of voor bewindspersonen.

Antwoord op vraag 6:

Er zijn bij OCW geen formele klachten of meldingen ingediend over het gedrag van minister Wiersma, ook niet sinds het artikel in de Telegraaf van 21 april. Wel waren er – zoals ook eerder gemeld – signalen dat er druk werd ervaren en dat de minister te veeleisend, te scherp en soms te fel was.

Het is ons doel dat OCW een veilige werkplek biedt en een open cultuur, waarin iedereen zich durft uit te spreken, zichzelf kan zijn en we respectvol en collegiaal met elkaar omgaan. Daarom

worden binnen OCW in brede zin gesproken over het thema grensoverschrijdend gedrag en de recente publicaties en signalen over minister Wiersma. De ambtelijke top sluit aan bij (bestaande) team- en afdelingsoverleggen. Die momenten bieden collega's de gelegenheid om gezamenlijk terug te blikken en vooruit te kijken. Per dienstonderdeel wordt vervolgens bekeken wat er nodig is. Ook volgt er binnenkort voor alle leidinggevendenden binnen OCW een leiderschapsbijeenkomst over het thema sociale veiligheid.

Van: 5.1/2.e @telegraaf.nl>

Verzonden: donderdag 25 mei 2023 11:39

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Re: Vragen mbt gedrag Wiersma

Goedemorgen 5.1/2.e

Wanneer kan ik de antwoorden op onderstaande vragen tegemoetzien?

Groet,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e

Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 13:17

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Vragen mbt gedrag Wiersma

Dag 5.1/2.e

Na berichtgeving in de Telegraaf erkende minister Dennis Wiersma dat zijn gedrag jegens ambtenaren niet door de beugel kon. In navolging daarvan zijn er de afgelopen weken bij ons en andere media diverse artikelen verschenen over het grensoverschrijdende gedrag van de minister, dat omvangrijker blijkt dan in eerste instantie door de minister werd toegegeven.

Nu begrijpen wij dat het bureau Lifeguard is ingeschakeld, een organisatie die onder meer trainingen geeft aan leidinggevendenden en helpt organisaties te vitaliseren.

Ik heb daar vorige week aansluitend op een telefonisch interview met de minister al een enkele vraag over gesteld. Toen volgden een trits aan ontwijkende antwoorden: kan je niet goed verstaan, heb een andere afspraak, kom ik op terug, dacht dit gesprek over een ander onderwerp ging, alles al gezegd op Instagram.

Daarom hierbij enkele vragen:

- Klopt het dat minister Dennis Wiersma een gesprek heeft gehad met- of een training volgt bij Lifeguard?
- Zo niet, is er een andere bureau waarvoor dit wel geldt?
- Is dit op initiatief van Wiersma zelf, het ministerie of – zoals wij begrijpen – geïnitieerd door zijn partij?
- Hebben meerdere bewindslieden op OCW ook een gesprek met- of training door Lifeguard (of een ander bureau)?
- En geldt dit ook voor andere leidinggevendenden op het ministerie?
- Hoeveel nieuwe meldingen vanuit het ministerie zijn er binnengekomen over het gedrag van Wiersma sinds de eerste publicatie hierover op 25 april?

Graag hoor ik.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

@telegraaf.nl

M 5.1/2.e

Medialinus Nederland B.V.
Basisweg 30, 1043 AP AMSTERDAM
Postbus 370, 1000 ER AMSTERDAM
KvK 34183848 BTW NL 8185.08.760.6.01

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: Fwd: Gesprekslijnen DBP OCW Open tbv verdiepende gepeprekken.docx
Datum: donderdag 25 mei 2023 09:13:40
Bijlagen: [Gesprekslijnen DBP OCW Open tbv verdiepende gepeprekken.docx](#)

Jij had in de cc gemoeten.

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1/2.e" <[redacted]@minocw.nl>
Datum: 25 mei 2023 om 09:10:00 CEST
Aan: "5.1/2.e" <[redacted]@minocw.nl>
Onderwerp: Gesprekslijnen DBP OCW Open tbv verdiepende gepeprekken.docx

Ha 5.1/2.e

Wij 5.1/2.e hebben een geanonimiseerde weergave gemaakt van wat wij aan berichten hebben gekregen in onze dienstpostbus hebben gekregen. Dit kan natuurlijk nog meer worden, maar dan heb je alvast een beeld. We gaan de SV onderdelen 1,2 en 8 nog naar 5.1/2.e c.s. toesturen.

Tot zover & groeten,
5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Fwd: Bewindspersonen en klachten
Datum: vrijdag 26 mei 2023 14:55:22
Bijlagen: [bijlage_10_gedragcode_bewindspersonen.pdf](#)

Beste collega's,

Ik heb in mijn beantwoording van de vragen iets te strak gezegd dat er geen klachten tegen bewindspersonen ingediend kunnen worden. Dat is iets genuanceerder. Het kan wel, maar vervolgens brengt de klachtencommissie aan 5.1/2.e haar advies uit en dan kan 5.1/2.e niet meer dan ze nu ook heeft gedaan, namelijk het gesprek aangaan.

Zie hieronder voor de precieze uitwerking.

Ondanks dit, zijn er geen formele klachten en meldingen over Wiersma binnen gekomen. Alleen signalen. Zo is uiteindelijk ook geantwoord, dus dat is goed gegaan.

Mijn excuus voor eventuele verwarring.

Groot en fijn weekend,
5.1/2.e

Onderstaande mailwisseling is reeds openbaar en daarom verwijderd.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1/2.e [redacted]@minocw.nl>

Verzonden: vrijdag 26 mei 2023 12:50

Aan: 5.1/2.e [redacted]ocw.local>

Onderwerp: Oploop 5.1/2.e [redacted] as dinsdag met MPVO

Allen,

Graag bericht ik jullie dat Minister Wiersma as dinsdag aanwezig zal zijn in ons oploopje van as dinsdag 1100 uur. Hij wil graag zijn gevoel met jullie delen naar aanleiding van alles wat er gebeurd is en ook weer de recente actualiteit. Hij hoort dan ook graag hoe jullie het ervaren en wat er nodig is.

Hij doet dat volgende week in de oploopjes van alle directies binnen DGPV. Ik ben erg blij dat hij dit doet om elkaar hierover te spreken. Als MT DGPV hadden wij afgelopen donderdag ook een uitgebreide lunch met hem en hebben we ook heel open over de huidige situatie met elkaar gesproken. Ik merk daarbij dat een en ander hem bepaald niet in de koude kleren gaat zitten; hij weet dat dat bij jullie ook zo is en hij wil daar graag aandacht voor hebben.

Ik hoop dan ook dat velen van jullie aanwezig kunnen zijn. We doen het hybride, maar als het even kan, is het denk ik fijn als je er fysiek bij kunt zijn. Maar vanzelfsprekend alle begrip als dat door welke omstandigheid dan ook - dinsdag is bijv al snel - niet lukt.

Voor nu: op naar een heel fijn Pinksterweekend allemaal!

Groet

5.1/2.e [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Kamervragen - aanzet beantwoording.docx
Datum: woensdag 31 mei 2023 11:56:14

Veel dank, antwoorden vanmorgen met 5.1/2.e besproken.

BOA pakt coördinatie van de beantwoording verder op.

Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 18:15

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

Onderwerp: Kamervragen - aanzet beantwoording.docx

Ha allen,

Hierbij de opmerkingen en aanvullingen van 5.1/2.e en mijzelf

Groeten 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: Fwd: Aangepaste reactie
Datum: woensdag 31 mei 2023 17:02:44

FYI

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1/2.e" <[redacted]@owinsp.nl>
Datum: 31 mei 2023 om 15:57:16 CEST
Aan: "5.1/2.e" <[redacted]@minocw.nl>, 5.1/2.e <[redacted]@minocw.nl>, 5.1/2.e <[redacted]@minocw.nl>
Onderwerp: Aangepaste reactie

Hallo allen,

Er is nog één wijziging (in rood) doorgevoerd in het laatste antwoord. Hieronder de antwoorden die naar de Telegraaf zijn gegaan.

- Zijn er binnen de Onderwijsinspectie signalen bekend over grensoverschrijdend gedrag van Wiersma?

Ja, de signalen over grensoverschrijdend gedrag binnen het ministerie zijn ons bekend.

- Hebben medewerkers hierover aan de bel getrokken, en aangegeven hier last van te hebben?

Dit thema is door de inspectie op verschillende gelegenheden aan de orde gesteld bij het departement.

- Hebben medewerkers aangegeven dat zij niet meer samen willen of kunnen werken met deze minister?

Niet van toepassing, omdat de medewerkers van de inspectie niet dagelijks of direct met de minister samenwerken. De afstemming en contacten lopen vooral via beleidsambtenaren.

- Zijn medewerkers (mede) als gevolg van het gedrag van Wiersma vertrokken, veranderd van functie of hebben er medewerkers zich (mede) om deze reden ziekgemeld? Zo ja, hoeveel?

N.v.t.

- Is Wiersma vanuit (de top van) de Onderwijsinspectie aangesproken op zijn gedrag?

Wij vinden het belangrijk dat duidelijk wordt hoe deze situatie binnen het departement heeft kunnen ontstaan en voortbestaan, en welke mechanismen hieraan ten grondslag liggen. Daarbij vinden wij het belangrijk dat er ook

gekeken wordt hoe die veiligheid in de toekomst gewaarborgd wordt en onder meer vanuit ambtelijk vakmanschap vrij geadviseerd kan worden. Dat is wat wij als inspectie ook van scholen en besturen vragen wanneer wij met dit soort situaties te maken krijgen in ons toezicht. Dat hebben we binnen het departement meermaals ingebracht.

Groeten,

5.1/2.e

.....
Inspectie van het Onderwijs
Sint Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht
.....

M 5.1/2.e

onderwijsinspectie.nl
Werkdagen: 5.1/2.e

.....
Twitter: @onderwijsinsp | @5.1/2.e
www.onderwijsinspectie.nl
RSS nieuwsberichten: feeds.onderwijsinspectie.nl/nieuws.rss

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e 5.1/2.e
Onderwerp: Vragen EenVandaag
Datum: woensdag 31 mei 2023 10:16:28

Hi 5.1/2.e

EenVandaag is op de lijn gekomen met vragen specifiek gericht aan jou, zie hieronder. Helaas zit er een vrij stevige deadline op van de journalist, namelijk morgen eind van de ochtend. Zou jij mij kunnen helpen met antwoorden op de vragen? Ik kan ook alvast contact opnemen met P&O of WJZ als dat fijner is. Laat het maar even weten.

Achtergrond reportage

Ze maken eer reportage over met name de arbeidsrechtelijke kant van grensoverschrijdend gedrag en omgang op de werkvloer, dit nav berichtgeving over Dennis. Wordt dus een iets breder verhaal maar het wordt wel als aanleiding gebruikt. Journalist heeft al met vakbond gesproken en met arbeidspsycholoog 5.1/2.e. Volgens haar is het instellen van een meldpunt en het zeggen van 'Mijn deur staat altijd open' niet genoeg. Volgens haar is het ook belangrijk dat omstanders degene die grensoverschrijdend gedrag vertoont aanspreken en actief actie ondernemen.

- Wat deed OCW voor de affaire Wiersma aan het creëren van een veilige werkomgeving?
- Wat was het instrumentarium?
- Waardoor is het toch uit de hand gelopen?
- Is er een aanscherping gekomen van het beleid rond het creëren van een veilige werkomgeving sinds de affaire Wiersma?
- Wat doet 5.1/2.e persoonlijk: voert zij bijvoorbeeld elke maand gesprekken met de minister die zegt dat hij zijn gedrag zal veranderen?

Groeten 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: reactie aan EenVandaag
Datum: donderdag 1 juni 2023 15:29:00

Hi 5.1/2.e

Bij deze de reactie op de vragen van EenVandaag; dit voorstel ligt nu bij 5.1/2.e,

Groet,

5.1/2.e

De onderstaande e-mail is verwijderd, omdat dit een concept betreft (5.1/2.i + 5.2/1 Woo)

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: FW: Kamervragen - aanzet beantwoording COM reactie 5.1/2.mbt punt 5.docx
Datum: donderdag 1 juni 2023 14:55:15
Bijlagen: [Kamervragen - aanzet beantwoording COM reactie 5.1/2.mbt punt 5.docx](#)
[RE Kamervragen .msg](#)

Hoi,

Hierbij de input die op vraag 4 en 5 is aangeleverd bij 5.1/2.e

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

5.1/2.e

Secretariaat: 5.1/2.e

Mobiel: 5.1/2.e

5.1/2.e@minocw.nl

Rijnstraat 50 | Den Haag | Flex

Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

Privacy: Deze e-mail kan persoonsgegevens bevatten. Ga daar in dat geval vertrouwelijk mee om. Gebruik de gegevens alleen waarvoor ze bedoeld zijn. Deel de gegevens niet, maar vernietig ze na afronding.

Van: 5.1/2.e

Verzonden: donderdag 1 juni 2023 12:45

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

cc: 5.1/2.e @minocw.nl) <5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

Onderwerp: Kamervragen - aanzet beantwoording COM reactie 5.1/2.mbt punt 5.docx

Beste 5.1/2.e

Hierbij de aanvullingen voor punt 5.

Met dank aan de input van 5.1/2.e

Groet,

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Kamervragen
Datum: donderdag 1 juni 2023 12:22:26

Hallo 5.1/2.e

Hieronder onze reactie op vraag 4..

5.1/2.i + 5.2/1

[Redacted content]

Mvg 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>
Verzonden: woensdag 31 mei 2023 13:04
Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>
cc: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>
Onderwerp: FW: Kamervragen
Urgentie: Hoog

Hoi 5.1/2.e

Ik ga ervan uit dat jij vraag 4 oppakt.
Hieronder het concept antwoord dat door Com is opgesteld.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

5.1/2.e

Secretariaat: 5.1/2.e

Mobiel: 5.1/2.e

[minocw.nl](mailto:5.1/2.e@minocw.nl)

Rijnstraat 50 | Den Haag | Flex
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

Privacy: Deze e-mail kan persoonsgegevens bevatten. Ga daar in dat geval vertrouwelijk mee om. Gebruik de gegevens alleen waarvoor ze bedoeld zijn. Deel de gegevens niet, maar vernietig ze na afronding.

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 16:55

Aan: 5.1/2.e [redacted]@minocw.nl>

cc: 5.1/2.e [redacted]@minocw.nl>; 5.1/2.e [redacted]

[redacted]@minocw.nl>

Onderwerp: RE: Kamervragen

Inmiddels weet ik dat COM inderdaad aan de slag is gegaan met de volledige set. Afgelopen vrijdag begreep ik nog dat men alleen de vragen zou doen die betrekking hadden op COM zelf, maar dat is inderdaad wat breder. Er zijn antwoorden gemaakt op alle vragen behalve op vraag 6, alleen liggen die nog bij het MT van COM. Onderhands heb ik ze wel gekregen, hieronder de conceptantwoorden, zodat jullie alvast ook met jullie expertise kunnen kijken.

4. Bent u bereid om het verloop binnen het ministerie te monitoren en bij vertrekkende ambtenaren expliciet te informeren wat de reden is van hun vertrek, teneinde een beeld te krijgen van of de aangekondigde verbeteringen ook leiden tot minder vertrekkende ambtenaren? En de uitkomsten van deze monitoring met de Kamer te delen?

5.1/2.i + 5.2/1

[redacted]

5. Op welke manier wordt er binnen het ministerie zorg voor gedragen dat ambtenaren zich vrij voelen om eventuele kritiek te delen? Hoe wordt hierin meegenomen dat er altijd een drempel is voor mensen om zich melden bij iemand die hoger in de organisatie staat, zeker wanneer een melding het gedrag van die hogergeplaatste zelf betreft?

5.1/2.i + 5.2/1

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 16:40

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

cc: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

Onderwerp: RE: Kamervragen

Fijn, dat lukt 5.1/2.e

In het regie-overleg van vandaag begreep 5.1/2.e dat er al een concept-antwoord op vraag 5 is gegeven vanuit Comm.
Klopt dat/heb jij dat?

Groeten, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 16:33

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

cc: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: RE: Kamervragen

Ha 5.1/2.e

Ik wilde het vrijdag bij elkaar gaan voegen. Als donderdag aan het eind van de middag zou lukken, zou dat erg mooi zijn.

Groeten,
5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 10:46

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

cc: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Fwd: Kamervragen

Hoi 5.1/2.e

Heb je een harde deadline voor ons tav antwoord 5?

Groeten, 5.1/2.e

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@icloud.com>

Datum: 26 mei 2023 om 14:39:43 CEST

Aan: "5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>," 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>

Onderwerp: Doorst: Kamervragen

Hoi,

Kunnen jullie samen een antwoord op vraag 5 formuleren?

We hebben hier sowieso volgende week nog de tijd voor. Het zal wel ook dinsdag in het regieteam aan de orde komen. 5.1/2.e gaf aan dat 5.1/2.e de bewindspersonen ook meekijken met de beantwoording.

Dus geen stress, volgende week even goed afstemmen.

Fijn weekend!

5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>

Datum: 26 mei 2023 om 14:19:22 CEST

Aan: 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@icloud.com>,

5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>," 5.1/2.e [redacted] <[redacted]@minocw.nl>

Onderwerp: RE: Kamervragen

Ha 5.1/2.e en 5.1/2.e

Sorry dat het even duurde, 5.1/2.e en ik zijn vandaag lang bezig geweest om de Proza zaak ([redacted]) over te dragen. Als twee niet-reguliere gebruikers duurde dat een, maar gelukkig is het inmiddels gelukt.

Hieronder vinden jullie de vragen. Zoals jullie zien zijn het vragen die op allerlei onderdelen van het ministerie zien. Mij is gevraagd de coördinatie te doen, ik vermoed dat de beantwoording van vooral vragen 4 en 5 in eerste instantie bij jullie liggen. Maar hoor graag als dat niet zo is of dat jullie ook andere antwoorden willen oppakken.

Groeten,
5.1/2.e

2023Z09138

(ingezonden 24 mei 2023)

Vragen van het lid Kwint (SP) aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Primair en Voortgezet Onderwijs over het bericht 'De woedeaanvallen van minister Wiersma zijn geen incident, maar een patroon'

1. Deelt u de analyse die in de kop van het artikel wordt gegeven? (1)
2. Klopt het dat er al sinds het Kamerlidmaatschap van de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs regelmatig gesprekken zijn gevoerd over zijn autoritaire en driftige manier van leidinggeven?
3. Op welke manier kan de Kamer – toch de meest direct leidinggevende van de minister – controleren wat het effect is van het door de minister aangekondigde 'met zichzelf aan de slag gaan'?
4. Bent u bereid om het verloop binnen het ministerie te monitoren en bij vertrekkende ambtenaren expliciet te informeren wat de reden is van hun vertrek, teneinde een beeld te krijgen van of de aangekondigde verbeteringen ook leiden tot minder vertrekkende ambtenaren? En de uitkomsten van deze monitoring met de Kamer te delen?
5. Op welke manier wordt er binnen het ministerie zorg voor gedragen dat ambtenaren zich vrij voelen om eventuele kritiek te delen? Hoe wordt hierin meegenomen dat er altijd een drempel is voor mensen om zich melden bij iemand die hoger in de organisatie staat, zeker wanneer een melding het gedrag van die hogergeplaatste zelf betreft?
6. Welke rol ziet de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor zichzelf weggelegd als eindverantwoordelijk minister voor het hele ministerie en voor de ambtenaren die daar werken?
7. Klopt het dat het zogenaamde 'masterplan basisvaardigheden' eerder op televisie werd aangekondigd dan werd bedacht en uitgewerkt op het ministerie? Is dit een verstandige manier van werken?
8. Op welke manier bent u voornemens te voorkomen dat de reeks aan publicaties ook het functioneren van het ministerie raakt, bijvoorbeeld gezien de verantwoordelijkheid van het ministerie voor sociale veiligheid in het onderwijs, anti-pestprotocollen en de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de media en de culturele sector?
9. Deelt u de mening dat negentien communicatiemedewerkers op een bewindspersoon echt hysterisch veel is? En dat het prima mogelijk is om op een hedendaagse manier een inkijkje te geven in waar een bewindspersoon mee bezig is met een iets kleinere entourage?
10. Kunt u een uitsplitsing maken naar de precieze functies van deze personen?
11. Deelt u de mening dat de explosieve toename van het aantal voorlichters op ministeries – en bij andere overheden – niet geleid heeft tot een betere informatievoorziening richting volksvertegenwoordigers?

12. Bent u bereid om binnen het kabinet een gesprek te openen over het substantieel verkleinen van de communicatieschil bij de overheid? Kan de Kamer daarover voor Prinsjesdag voorstellen verwachten?
  13. Zou u het ook niet een goed idee vinden om de vrijgekomen middelen juist te investeren in het controleren van de macht, bijvoorbeeld door het mogelijk maken dat lokale en regionale journalisten in staat worden gesteld om raadsvergaderingen in hun gemeente te volgen en daar verslag van te doen?
-
1. NRC, 19 mei 2023, 'Woedeaanvallen van minister Wiersma zijn geen incident maar een patroon', De woedeaanvallen van minister Wiersma zijn geen incident maar een patroon - NRC

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1/2.e @icloud.com>

Verzonden: vrijdag 26 mei 2023 13:35

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

Onderwerp: Kamervragen

Hoi,

Kunnen jullie de kamervragen en voorzet voor OR
beantwoording ook met 5.1/2.e afstemmen?

Ik heb zelf nog geen kamervragen gezien, kunnen jullie die ook
naar ons mailen?

Groet,
5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

=

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Input voor afspraak speech 12 juni
Datum: donderdag 1 juni 2023 16:37:00
Bijlagen: [Speech leiderschapsbijeenkomst - ingrediënten.docx](#)

Hi 5.1/2.e

Morgenmiddag hebben we een afspraak staan over jouw speech voor 12 juni. In de bijlage vind je een document met ingrediënten voor jouw speech, mede op basis van wat ik met 5.1/2.e en 5.1/2.e heb voorbesproken. Ik zou de afspraak van morgen graag willen gebruiken om te horen wat jij nog meer in gedachte hebt voor jouw speech en welke van de ingrediënten je wil gebruiken/aanpassen. Ik heb 5.1/2.e ook uitgenodigd, hij hoort dan uit eerste hand van jou wat je wil vertellen en kan dan direct aantekeningen maken.

Maandag staat er nog een meeting van een half uur gepland. Deze laat ik graag in de agenda's staan, want wellicht hebben we nog wat extra tijd nodig om een aantal onderwerpen nog wat verder uit te diepen met elkaar.

Tot morgen! Ik en 5.1/2.e bellen in via de Teams-link.

Groeten,

5.1/2.e

.....
Directie Communicatie
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

.....
M 5.1/2.e
E 5.1/2.e [@minocw.nl](mailto:5.1/2.e@minocw.nl)
.....

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Cc: 5.1/2.e
Onderwerp: Kamervragen - aanzet beantwoording COM 5.1/2.e.docx
Datum: donderdag 1 juni 2023 14:03:56
Bijlagen: [Kamervragen - aanzet beantwoording COM 5.1/2.e.docx](#)

Hoi 5.1/2.e

Wij hebben meegelezen en suggesties gedaan, meeste in de kantlijn omdat wij op sommige zaken vooral vanuit vertrouwen (geven en krijgen) en openheid opbouwen (OCW Open) hebben meegedacht, maar er in principe niet over gaan, om dan in teksten te gaan zitten klieren is ook zo wat.

En expliciet een stuk toegevoegd over OCW Open.

Succes met verwerken.

Groeten,
5.1/2.e en 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
Aan: 5.1/2.e
Onderwerp: RE: Eenvandaag
Datum: donderdag 1 juni 2023 15:34:36

Hi 5.1/2.e

Dan zouden dit de antwoorden worden die we uit sturen. Heb jij nog nagedacht over verzoek Eenvandaag om voor de camera vragen te beantwoorden? Ik sta er positief tegenover, zal ik zo nog even langslopen?

5.1/2.i + 5.2/1

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: donderdag 1 juni 2023 13:03

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: RE: Eenvandaag

Dag 5.1/2.e

Een paar suggesties, zie hieronder.

Groeten,
5.1/2.e

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag
Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag

T: 5.1/5.1/2.e

M: 5.1/2.e

5.1/2.e @minocw.nl

www.rijksoverheid.nl/ocw

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: donderdag 1 juni 2023 11:58

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Eenvandaag

Van: 5.1/2.e
 Aan: 5.1/2.e
 Onderwerp: FW: Concept notitie 5.1/2.e
 Datum: woensdag 7 juni 2023 17:07:00
 Bijlagen: Overzicht sociale veiligheid binnen OCW juni 2023 5.1/2.e.docx

Ha 5.1/2.e

Mijn invoegingen op basis van de gesprekslijnen van 5.1/2.e
 Met name het stukje over OCW Open is een beetje op eigen initiatief. Verder grotendeels in lijn met de update vandaag in regieteam.

Van: 5.1/2.e @minocw.nl
 Verzonden: woensdag 7 juni 2023 10:58
 Aan: 5.1/2.e @minocw.nl
 Onderwerp: RE: Concept notitie 5.1/2.e

Ha 5.1/2.e

Heb er even een prozalink van gemaakt zodat we allemaal in het zelfde bestand werken. Wil je hierin jouw input toevoegen?

<https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/5.1/2.e>

Groet,
 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
 Verzonden: woensdag 7 juni 2023 10:34
 Aan: 5.1/2.e @minocw.nl
 Onderwerp: Concept notitie 5.1/2.e
 Urgentie: Hoog

Ha 5.1/2.e

Onderstaand bericht net aan 5.1/2.e verzonden maar begreep van 5.1/2.e dat ik ook bij jou terecht kan. Kun jij mij helpen? Zie hieronder.

Groet,
 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e
 Verzonden: woensdag 7 juni 2023 10:31
 Aan: 5.1/2.e @minocw.nl
 CC: 5.1/2.e @minocw.nl
 Onderwerp: Concept notitie 5.1/2.e
 Urgentie: Hoog

Dag 5.1/2.e

Zojuist probeerde ik je al even te bellen maar ik krijg je niet te pakken. Van 5.1/2.e heb ik de opdracht gekregen om deze week een overzicht te maken over de stand van zaken rond sociale veiligheid, met de rode draden uit haar olopjes en een bijbehorend actieoverzicht zodat 5.1/2.e dit kan gebruiken in de gesprekken met de bewindspersonen en in de communicatie richting de organisatie. Het eerste concept hiervan vind je in de bijlage en dient nog verder afgestemd te worden met COM.

5.1/2.e verzocht me om in dit overzicht in samenwerking met jou ook aandacht te besteden aan de uitkomsten rond politiek-ambtelijke verhoudingen en de acties die we daarvoor in de planning hebben staan. Zou jij dat vanuit OCW Open toe willen voegen op de plek waarvan dat voor jou passend lijkt? Lukt dat vandaag / uiterlijk morgen 14.00? Vanaf a.s. vrijdag ben ik namelijk met vakantie.

Binnenkort maak ik graag uitgebreider met je kennis want na mijn vakantie op 20 juni start ik in de rol van 5.1/2.e bij OCW. Dus we zullen zeker nog meer gaan samenwerken!

Groet,
 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl
 Verzonden: woensdag 7 juni 2023 10:03
 Aan: 5.1/2.e @minocw.nl
 CC: 5.1/2.e @minocw.nl; 5.1/2.e @minocw.nl
 Onderwerp: Re: Concept notitie Sociale Veiligheid

Dag 5.1/2.e

Heb er een hele snelle blik op kunnen werpen en ben blij met wat er nu al ligt! De woorden luisteren hier en daar wel nauw, maar dat komt in een volgende slag. Ik heb eigenlijk nog een verzoek: het overzicht legt de nadruk nog meer op sociale veiligheid, maar ik zou in het overzicht ook graag wat uitgebreider ingaan op de uitkomsten rond politiek-ambtelijke verhoudingen en de acties die we daar in de planning hebben staan. Zou je daar vast contact over willen/kunnen leggen met OCW Open?

Dank en groeten,

5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 6 jun. 2023 om 18:12 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1/2.e

Zoals gisteren besproken, bijgevoegd de concept notitie over de stand van zaken rond sociale veiligheid en een bijbehorend actieoverzicht zodat je dit kunt gebruiken in de gesprekken met de bewindspersonen en in je communicatie richting de organisatie. Ik benadruk graag dat dit nog in ruwe vorm is, maar leg het vast aan je voor om even te toetsen of dit is wat je voor ogen had en of je de rode lijnen herkent. Aanvullingen en suggesties zijn zeer welkom.

Binnen P&O is het stuk met diverse collega's afgestemd maar het lukte vandaag nog niet om met 5.1/2.e af te stemmen. Vanuit COM zal er nog wel een slag overheen komen want ik realiseer me dat alle communicatie hierover gevoelig ligt omdat de casus voor betrokkenen nog steeds impact heeft. Daarnaast willen we voorstellen om dit concept met de groep meedenkers van vanochtend te delen om te kijken of zij aanvullende ideeën hebben over wat nu helpend of nodig is. Is dat akkoord voor jou?

Tot slot nog één vraag die me bezig houdt. Waar registreren we nu alle meldingen aangezien het loket nog niet open is? Het is belangrijk om goed te monitoren om te zien of er verbetering optreedt en zodat we tijdig kunnen ingrijpen. Wellicht goed als jij of 5.1/2.e dit morgen in het regiooverleg inbrengt.

Hartelijke groet,

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Directie Organisatie en Bedrijfsvoering
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16375, IPC 5600 | 2500 BJ | Den Haag

5.1/2.e

5.1/2.e @minocw.nl

Whatsappgesprek A

[26-05-2023 16:33:04] 5.1/2.e : Dennis gaat dinsdag bij een aantal directies langs. Heb 'm geadviseerd ook zo'n bezoekje aan COMM te brengen. Dat zal dinsdag overigens nog niet lukken.

[26-05-2023 16:34:18] 5.1/2.e : Hij zit nog wel wat te dubben over of en hoe naar COMM. Vooral de vorm. Lijkt me goed als jij dat dinsdag met m bespreekt

[26-05-2023 16:59:50] 5.1/2.e : Ja weet ik, daar gaan we het idd over hebben. Het is wel nodig ook bij ons

[26-05-2023 17:00:08] 5.1/2.e : Misschien donderdag?

[26-05-2023 17:01:10] 5.1/2.e : Dan heeft ie wel een behoorlijk volle agenda

[26-05-2023 17:01:48] 5.1/2.e : Wellicht dat er rond 1500 wat tijd te maken is. Dan staat er alleen een reservering

[26-05-2023 17:02:53] 5.1/2.e : Ik vind dat ie er tijd voor moet maken als die er niet is. Hij wil verder en daar horen wij bij. Zonder 'healing sessie' bij com wordt dat lastig

[26-05-2023 22:36:02] 5.1/2.e : Jinek weer erg pijnlijk

[26-05-2023 22:36:12] 5.1/2.e : Borrelpraat. Maar pijnlijk

[31-05-2023 12:11:59] 5.1/2.e : Gingen over inspectie en Telegraaf denk ik

[31-05-2023 12:12:07] 5.1/2.e : He is on it

Whatsappgesprek B

[17-05-2023 07:47:31] 5.1/2.e : Hamer heeft haar handreiking klaar: 'Wees voorbereid, er kan elk moment een melding komen' <https://www.volkskrant.nl/a-bc3bce22>

[17-05-2023 07:48:03] 5.1/2.e : Met reactie op MPVO.

[17-05-2023 08:12:36] 5.1/2.e : Interessant! Ik spreek 12.00 uur met 5.1/2.e over publicatie NRC zaterdag en voorbereiding interne communicatie.

[17-05-2023 09:50:14] 5.1/2.e : Wat mij betreft goed om in weekmail van vrijdag even stil te staan bij (mogelijke) publicatie NRC zaterdag. Eens?

[17-05-2023 12:11:46] 5.1/2.e : Morning! Ik zou die melding kort en zakelijk houden. Mijn stukje volgt zo

[17-05-2023 13:05:02] 5.1/2.e : Hierbij het stukje voor de weekmail:

5.1/2.i + 5.2/1

[Redacted text block]

[19-05-2023 20:52:40] 5.1/2.e : https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519

[20-05-2023 10:34:33] 5.1/2.e : Net 5.1/2.e en 5.1/2.e gesproken. Ze hebben zojuist call gehad met Dennis en 5.1/2.e Er komen wat vragen van andere media waaronder RTL. We verwijzen vooral naar eerdere woordvoering. Dennis gaat zelf niets doen dit weekend zoals het er nu uit ziet.

[20-05-2023 10:39:08] 5.1/2.e : 5.1/2.e maakt op verzoek 5.1/2.e interne verhaallijn voor directeuren. Stemt af met 5.1/2.e 5.1/2.e en mij.

[20-05-2023 10:42:22] 5.1/2.e : Jinek ook op de lijn gekomen.

[20-05-2023 11:38:27] 5.1/2.e : Onze 19 com medewerkers worden weggezet als 19 social media mensen. Vervelende spin. Vraag me af of we die ergens moeten corrigeren of nu niet gaan wrijven [20-05-2023 11:47:03] 5.1/2.e : Laatste lijkt me verstandig voor nu.

[20-05-2023 11:48:11] 5.1/2.e : 5.1/2.e heeft overigens contact opgenomen met NRC om de echte reden van zijn vertrek 5.1/2.e toe te lichten (niet Wiersma).

[20-05-2023 11:59:14] 5.1/2.e : We kunnen natuurlijk wel aan journalisten op achtergrond basis zaken desgevraagd nuanceren.

[20-05-2023 13:10:46] 5.1/2.e : Met webcare kunnen we dit wel nuanceren dat 19 com-adviseurs wel over meer beleidsterreinen werken en niet alleen op sociale media. Staan we daarvoor open? Of willen we echt niet wrijven in de vlek.

[20-05-2023 14:44:08] 5.1/2.e Precies dat laatste. En we worden als ocw niet getagd toch?

[20-05-2023 14:51:36] 5.1/2.e : Nee. Inderdaad OCW wordt niet specifiek genoemd.

[20-05-2023 16:29:51] 5.1/2.e Maandag spreek ik 5.1/2.e . Er is in het artikel ruim aandacht voor communicatie. Een aantal zaken klopt niet, dat levert reacties op. Verder is het nu rustig bij mijn mensen. Het frame van 'teveel communicatie medewerkers bij het Rijk' is niet nieuw voor ons. Ik ga me nog wel uitspreken over mijn professie en mijn com professionals, maar niet nu. Aantal zaken is online gerectificeerd door NRC maar niet op papier. Er is verder goed contact met de (oud) collega's die genoemd worden.

[20-05-2023 16:30:20] 5.1/2.e Dit heb ik geantwoord in 5.1/2.e

Reactie van hem vanochtend was neutraal (prima). Hij gaf aan mij niet aan om te bellen.

Waardeerde wel het bericht van mij van gisteren.

<https://twitter.com/aukevaneijdsen/status/1659864625658167299?s=48&t=E32p3r0JWh7IrWqxtxN9yg>

[20-05-2023 19:57:33] 5.1/2.e : Ik begrijp de reacties heel goed. Meeste mensen hebben geen idee: 'hoeveel speeches geeft een minister nou eigenlijk per week'?

[20-05-2023 19:59:35] 5.1/2.e : Wat dat betreft zijn die cijfers van 5.1/2.e heel mooi. Zouden we voor meer dingen moeten doen en dan een jaarverslag maken.

[20-05-2023 19:59:57] 5.1/2.e : Ja goed plan! 🍷

[20-05-2023 20:01:38] 5.1/2.e : Aantal mediavragen, werkbezoeken, reacties op webcare, persberichten, nieuwsberichten, nieuwsbrieven, Webinars, campagnes, bijeenkomsten ga zo maar door.

[20-05-2023 20:02:21] 5.1/2.e : Maximale transparantie!

[21-05-2023 20:10:07] 5.1/2.e Dennis heeft negentien Dennis-fluisteraars
https://www.telegraaf.nl/watuzegt/782903996/dennis-heeft-negentien-dennis-fluisteraars/?utm_source=whatsapp&utm_medium=referral&utm_campaign=whatsapp

[21-05-2023 20:10:50] 5.1/2.e Dat gaat zo onderhand wel om een rectificatie vragen?

[21-05-2023 20:35:35] 5.1/2.e Heb 5.1/2.e gevraagd om voor morgen een call aan te maken voor 5.1/2.e 5.1/2.e 5.1/2.e 5.1/2.e en ik. Half 1 nl'se tijd. En dan 1 uur 'dagstart' ipv half 11.

[21-05-2023 20:50:08] 5.1/2.e Ik moet uiterlijk 13.40 uit de call (is hier van 7.40 uur) ivm kennismakingen hier. Redden we wel toch?

[21-05-2023 22:17:28] 5.1/2.e Ha allen, nav berichtgeving over aantal comm medewerkers heb ik twee spreeklijnen gemaakt bij eventuele vragen hierover. Heb twee vragen: klopt dit feitelijk? En tweede vraag: wat vinden jullie hiervan?

—
5.1/2.i + 5.2/1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[21-05-2023 22:17:28] 5.1/2.e Dank 5.1/2.e het eerste deel kunnen we nog uitbreiden met wat een directie doet en waarom. Heel veel werk is beleids inhoudelijk gericht op communicatie met stakeholders bijvoorbeeld en niet op minister gericht. Ik heb morgen call met aantal mensen hierover

5.1/2.e

[23-05-2023 09:25:34] 5.1/2.e : Item van Jinek maakt bij de redactie veel tongen los.

[23-05-2023 09:25:37] 5.1/2.e :

<https://www.evajinek.nl/video/fragmenten/video/5385908/een-politicus-moet-het-beleid-verkopen-niet-de-persoon>

[23-05-2023 11:53:08] 5.1/2.e Ja eens ook! Ben echt trots op hoe iedereen zich staande heeft gehouden de afgelopen weken. We moeten er voor waken dat dit niet ineens de druppel is

[23-05-2023 11:53:08] 5.1/2.e Al denk ik dat het helpt dat we zien dat het een karikatuur is.

Vervelend dat mensen denken dat we zo werken. Maar het gaat niet over ons

[23-05-2023 11:53:08] 5.1/2.e Begreep eerder al van 5.1/2.e en 5.1/2.e dat ze graag nog een keer met jou wilden zitten. Verder nog niemand vanuit het team, heb wel de oproep gedaan

[23-05-2023 11:53:08] 5.1/2.e 5.1/2.e heeft zich nu ook nog gemeld. En ik denk dat 5.1/2.e en

5.1/2.e eigenlijk ook willen, maar die vinden het spannend - ze denken dat het misschien kansen kost binnen OCW.

[24-05-2023 15:24:28] 5.1/2.e 5.1/2.e ook uitvoerig gesproken. Zij gaat regie pakken met HR, OCW open en Com. Morgen ochtend eerste overleg

[24-05-2023 15:27:00] 5.1/2.e Oh en BOA ook ivm kamervragen

[25-05-2023 23:55:47] 5.1/2.e Uur met dijkgraaf gebeld. Heel goed. Open en heel fijn. Volgt morgen in detail

[30-05-2023 08:40:46] 5.1/2.e Morning collega's, Half 11 koffie met Dennis. Inzet is een bezoekje aan onze dagstart voor een 'sorry'. Ik laat weten wat eruit komt. Tot zo!

[30-05-2023 18:00:21] 5.1/2.e : Ha collega's, aangezien we in onze afdelingen een oproep gaan doen om vragen voor Dennis op te halen; lijkt het me goed een uniform berichtje te maken en in afzonderlijke afdelings-appgroepen te delen. Hierbij mijn voorstel:

[30-05-2023 18:00:37] 5.1/2.e : ++++++

5.1/2.i + 5.2/1

5.1/2.i + 5.2/1

[30-05-2023 18:01:42] 5.1/2.e Goed idee! Misschien nog iets aanpassen. 5.1/2.i + 5.2/1

[30-05-2023 18:02:03] 5.1/2.e Heb net met 5.1/2.e gesproken. Daar kwamen ook wel wat pittige vragen langs. Maar wel respectvol

[30-05-2023 21:58:01] 5.1/2.e : Thanks! Heb er dit van gemaakt:

[30-05-2023 21:58:03] 5.1/2.e : Hoi collega's,

Aanstaande donderdag start het directiebreed ochtendoverleg om 10.30 uur. Ditmaal is dit overleg alleen fysiek bij te wonen.

Reden hiervoor is het bezoek van minister Wiersma aan onze directie Communicatie. 5.1/2.e heeft hierover in de com-brede appgroep een berichtje gedeeld.

Tijdens de bijeenkomst is er ruimte voor het stellen van vragen of delen van reacties.

Bedenk van te voren of je vragen hebt voor de minister. Als je een vraag hebt en je wilt deze niet zelf stellen, dan kan dat ook via mij. Deel in dit laatste geval je vraag tijdig met mij dan neem ik dit mee. Uiteraard waarborgen we ieders privacy.

Mocht je geen vragen hebben. Dan is dat natuurlijk ook goed.

Voor nu nog een fijne avond!

WhatsApp gesprek C

[19-05-2023 20:42:54] 5.1/2.e veel namen

[19-05-2023 20:46:16] 5.1/2.e : Nogal ja

[19-05-2023 20:46:21] 5.1/2.e : Veel voorbeelden ook wel

[19-05-2023 20:46:30] 5.1/2.e : Vrij ontluisterend beeld

[19-05-2023 20:47:56] 5.1/2.e : Ik heb 5.1/2.e 5.1/2.e 5.1/2.e en 5.1/2.e geappt

[19-05-2023 20:49:29] 5.1/2.e Ik app 5.1/2.e van szw

[23-05-2023 14:13:36] 5.1/2.e : Nieuw setje vragen van de T in jullie mail

[23-05-2023 15:53:38] 5.1/2.e : Wat een puinzooi

[23-05-2023 23:26:51] 5.1/2.e : Heb net 5.1/2.e nog vrij uitgebreid bijgepraat over alle ontwikkelingen Ik liep haar vandaag steeds mis. Dus vandaar pas vanavond

[24-05-2023 02:49:03] 5.1/2.e Met 5.1/2.e afgesproken dat we morgen even call met z'n 4 doen om opties door te nemen. Is half 12 ok? Is hier half 6. 5.1/2.e moet om 12 uur weg weet ik

[24-05-2023 09:11:41] 5.1/2.e Zullen we dan zo eerst ff bellen over hoe we met die OR-dingen omgaan?

[24-05-2023 09:12:06] 5.1/2.e : Ja graag, ik hang net 5.1/2.e op hierover

[24-05-2023 09:12:07] 5.1/2.e 5.1/2.e Even goed beleggen

[24-05-2023 09:12:19] 5.1/2.e : Nieuwsuur en NOS tot nu toe

[24-05-2023 09:12:25] 5.1/2.e : Denk dat 5.1/2.e en ik daar buiten moeten blijven

WhatsAppGesprek

[20-05-2023 13:04:41] 5.1/2.e : Hello! Met 5.1/2.e afgestemde interne spreeklijn voor directeuren:

[20-05-2023 13:04:49] 5.1/2.e : • 5.1/2.i + 5.2/1

[20-05-2023 16:29:51] 5.1/2.e : Maandag spreek ik 5.1/2.e . Er is in het artikel ruim aandacht voor communicatie. Een aantal zaken klopt niet, dat levert reacties op. Verder is het nu rustig bij mijn mensen. Het frame van 'teveel communicatie medewerkers bij het Rijk' is niet nieuw voor ons. Ik ga me nog wel uitspreken over mijn professie en mijn com professionals, maar niet nu.

Aantal zaken is online gerectificeerd door NRC maar niet op papier. Er is verder goed contact met de (oud) collega's die genoemd worden.

[20-05-2023 16:30:14] 5.1/2.e : Dit heb ik geantwoord in 5.1/2.e

[20-05-2023 16:30:42] 5.1/2.e : Top!

[21-05-2023 22:17:28] 5.1/2.e : Ha allen, nav berichtgeving over aantal comm medewerkers heb ik twee spreeklijnen gemaakt bij eventuele vragen hierover. Heb twee vragen: klopt dit feitelijk? En tweede vraag: wat vinden jullie hiervan?

--

5.1/2.i + 5.2/1

5.1/2.i + 5.2/1

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[21-05-2023 22:17:28] 5.1/2.e [REDACTED] : Dank 5.1/2.e het eerste deel kunnen we nog uitbreiden met wat een directie doet en waarom. Heel veel werk is beleids inhoudelijk gericht op communicatie met stakeholders bijvoorbeeld en niet op minister gericht. Ik heb morgen call met aantal mensen hierover

[22-05-2023 11:43:47] 5.1/2.e [REDACTED] : Het is geen fraai beeld zegt ze. Is dat een verstandige uitspraak?

[22-05-2023 11:52:52] 5.1/2.e [REDACTED] : Wij vonden het wel goed, omdat het ook geen fraai beeld.

[22-05-2023 11:52:57] 5.1/2.e [REDACTED] : is

[22-05-2023 11:53:34] 5.1/2.e [REDACTED] : Of moeten we toevoegen dat het artikel geen fraai beeld schetst? (Meer afgekaderd)

[22-05-2023 11:54:24] 5.1/2.e [REDACTED] : We moeten niet gaan bagatelliseren

[22-05-2023 11:59:57] 5.1/2.e [REDACTED] : Ik lees mail even

[22-05-2023 12:00:41] 5.1/2.e [REDACTED] : Yes. Is laatste mail. 11:47u

[22-05-2023 12:18:08] 5.1/2.e [REDACTED] Die is 🍷 dank

[22-05-2023 19:23:22] 5.1/2.e [REDACTED] : Hoi! Aangepaste versie in je mail. Kun je straks kijken? Dan kan het naar Dennis. Thanks!

[22-05-2023 19:32:49] 5.1/2.e [REDACTED] : Doe ik nu

[19-05-2023 20:56:03] 5.1/2.e : Dag 5.1/2.e de berichtgeving van NRC is er al, dus we willen om 21.30 uur overleggen. Lukt jou dat? Groet, 5.1/2.e

[19-05-2023 20:57:08] 5.1/2.e : Het staat online
https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519

[19-05-2023 21:02:03] 5.1/2.e : Hi 5.1/2.e yes dat lukt. Kreeg het al door van 5.1/2.e Ik ga nu lezen en spreek je zo!

[20-05-2023 09:54:09] 5.1/2.e : Beste collega's, vanavond heeft de NRC nieuwe berichtgeving over minister Wiersma gepubliceerd. Ik stuur jullie de link zodat je op de hoogte bent als je vragen krijgt van onze collega's of externe partijen. We houden dit weekend in de gaten wat het effect van het artikel is en sturen maandag zonodig een bericht aan de organisatie.

Groeten en een goed weekend, 5.1/2.e

https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519

[20-05-2023 09:54:26] 5.1/2.e : Dank 5.1/2.e ik begrijp dat het NRC bericht inmiddels rondgaat in app groepen van afdelingen. Ik krijg nu de vraag of er een woordvoeringslijn is voor de hoofden (voor intern, richting de medewerkers). Is er zo'n lijn?

[20-05-2023 09:57:43] 5.1/2.e : Hoi! We hebben nog niet iets kant en klaar liggen, maar kan wel iets opstellen vandaag.

[20-05-2023 09:57:56] 5.1/2.e : Ha 5.1/2.e heb gisteren dit bericht aan de directeuren gestuurd en kreeg van 5.1/2.e (5.1/2.e) deze vraag. Dit is toevallig een directie waar ik niet ben langsgeweest. Kunnen we een korte lijn maken?

[20-05-2023 10:02:53] 5.1/2.e : Misschien iets in deze trant:

5.1/2.i + 5.2/1

[20-05-2023 10:16:37] 5.1/2.e : Dit is de tekst van de mail die na de 'oploopjes' wordt gestuurd.

--

Beste collega,

Gisteren heeft 5.1/2.e met ons gesproken over de recente berichten in de pers, over wat er is gebeurd en aan welke zaken we extra aandacht moeten besteden de komende tijd. Zij heeft de oproep in het artikel op Rijksportaal daarbij herhaald en gevraagd of mensen die een verdiepend gesprek willen, dat kenbaar willen maken via OCW Open.

Voor de goede orde stuur ik je hierbij het adres van de Dienstpostbus dat je kunt gebruiken: @Dienstpostbus OCW Open. Wees ervan verzekerd dat de collega's die deze dienstpostbus beheren vertrouwelijk met je bericht en de inhoud daarvan omgaan!

Mocht je je behoefte kenbaar maken, neem dan in je bericht ook op waar je verder over wilt praten en met wie.

5.1/2.e bezoekt meerdere OCW-'oploopjes'. OCW Open maakt een inventarisatie van de (aard van de) belangstelling en de aangedragen thema's, zodat het MT-OCW in overleg met P&O en de vertrouwenspersoon de gesprekken adequaat kan opvolgen. Daar zal wel enige doorlooptijd mee gemoeid zijn, maar weet dat je bericht wordt opgevolgd.

[20-05-2023 10:27:20] **5.1/2.e** : Yes! Ik ga aan de slag en deel zo een document. Zal ook **5.1/2.e** en **5.1/2.e** meenemen.

[20-05-2023 11:31:37] **5.1/2.e** : Heb het even langs **5.1/2.e** en **5.1/2.e** gestuurd en lever daarna bij jou aan.

[20-05-2023 11:41:38] **5.1/2.e** : 🙏

[20-05-2023 11:58:31] **5.1/2.e** : In je mail!

[20-05-2023 12:46:29] **5.1/2.e** :

- De berichtgeving over minister Wiersma heeft zaterdag 21 mei een vervolg gekregen in NRC. Het artikel gaat in meer detail in op het gedrag van minister Wiersma en geeft daarmee meer inkleuring aan het artikel dat eerder in De Telegraaf is verschenen.
- Ook komt er een aantal (oud-)medewerkers aan het woord, zowel van OCW als SZW. We kunnen ons voorstellen dat dit indruk maakt of misschien nieuwe vragen oproept.
- **5.1/2.e** zijn naar aanleiding van de eerdere berichtgeving langs geweest bij verschillende directies en gaan daar de komende tijd ook mee door. Ze spreken met collega's over de recente berichten in de pers, over wat er is gebeurd en aan welke zaken we de komende tijd extra aandacht moeten besteden.
- Collega's die daarna behoefte hebben aan een verdiepend gesprek kunnen dat kenbaar maken aan OCW Open (via Dienstpostbus OCW Open, ocw-open@minocw.nl). De collega's die deze dienstpostbus beheren gaan vertrouwelijk om met de e-mails. OCW Open maakt een inventarisatie van de (aard van de) belangstelling en de aangedragen thema's, zodat het MT-OCW in overleg met P&O en de vertrouwenspersonen de gesprekken adequaat kan opvolgen.
- Op 12 juni is er een bijeenkomst voor alle leidinggevendenden van OCW om dieper in te gaan op de aspecten van sociale veiligheid en de rol van leidinggevendenden daarin.
- Bij ons ministerie moet je volledig jezelf kunnen zijn en je veilig voelen. Is jou iets overkomen, zie je iets gebeuren bij een collega, wil je je hart luchten of heb je vragen? Dan kun je uiteraard bij de SG, DG en je leidinggevende terecht. Wil je liever met iemand anders praten? Dan kan dat ook. Op Rijksportaal > Integriteit kun je lezen bij welke personen en plekken je binnen (of buiten) OCW terecht kunt, bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon.

[20-05-2023 12:47:27] 5.1/2.e : Dit is het bericht dat ik in de app heb gezet voor de directeuren. Dank voor het snelle werk! En nog een fijn en vooral rustig weekend, 5.1/2.e

[20-05-2023 12:52:26] 5.1/2.e : Top! Geen dank! Jij ook een heel fijn en zonnig weekend!

[21-05-2023 15:21:18] 5.1/2.e : Hi 5.1/2.e laat je weten als ik bijvoorbeeld moet meelesen op de weekmail? Ik ben vanaf einde middag thuis en beschikbaar. Groeten! 5.1/2.e

[21-05-2023 15:24:31] 5.1/2.e : Dag 5.1/2.e ik ga vanavond (pas) schrijven, dus je meelesen wordt morgenochtend. 5.1/2.e 1/2.e
5.1/2.e 1/2.e

[21-05-2023 15:32:31] 5.1/2.e : Yes! Geniet ervan, prachtig weer! En hopen op winst! We contacten morgenochtend even. Veel plezier!

[22-05-2023 12:56:30] 5.1/2.e : Hi, minister heeft net in debat heel kort en krachtig iets verteld en excuses uitgesproken. We willen dit nog graag aan de weekmail toevoegen.

[22-05-2023 12:59:24] 5.1/2.e : Past dat op een natuurlijke manier?

[22-05-2023 13:00:35] 5.1/2.e Gaan we nu naar kijken en kom ik zo even bij je op terug.

[22-05-2023 13:01:03] 5.1/2.e : Anders stappen we misschien in dezelfde val als op 21 april.

[22-05-2023 13:34:16] 5.1/2.e : Eens. We gaan het niet doen.

[22-05-2023 13:34:44] 5.1/2.e : OK

[31-05-2023 10:48:29] 5.1/2.e : Hi 5.1/2.e wil je voor jouw verhaal op 12 juni ondersteuning van een speechschrijver? Dan kan ik die inplannen. Dank alvast! Groeten, 5.1/2.e

[31-05-2023 10:49:27] 5.1/2.e : Dat zou ik wel fijn vinden! Groet, 5.1/2.e

[31-05-2023 10:50:21] 5.1/2.e : Top! Heb je nog voorkeur voor een van onze speechschrijvers? Dan zorg ik dat die ingezet kan worden.

[31-05-2023 10:52:14] 5.1/2.e : Nou, ik ken ze niet zo goed omdat ze relatief nieuw zijn (ik was altijd groot fan van 5.1/2.e dus laat het vooral de speechschrijver zijn die dit een leuk thema vindt en het graag doet.

[31-05-2023 10:52:36] 5.1/2.e : Ok!

WhatsApp gesprek

[17-05-2023 10:14:38] 5.1/2.e : Hello! Heb je zo tijd om even te sparren over comm aanpak NRC? 5.1/2.e belt me om 12u in bij z'n gesprekje met 5.1/2.e

[19-05-2023 20:48:26] 5.1/2.e : https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519

[20-05-2023 10:35:33] 5.1/2.e : Net 5.1/2.e en 5.1/2.e gesproken.

Ze hebben zojuist call gehad met Dennis en 5.1/2.e Er komen wat vragen van andere media waaronder RTL. We verwijzen vooral naar eerdere woordvoering.

Dennis gaat zelf niets doen dit weekend zoals het er nu uitziet.

[20-05-2023 10:35:52] 5.1/2.e : Morning! Ook voor jou ter info. Laat 5.1/2.e net weten.

[20-05-2023 10:37:18] 5.1/2.e : Top! Thanks!

[20-05-2023 10:37:47] 5.1/2.e : Ik maak zo op verzoek van 5.1/2.e een korte interne spreeklijn. Een directeur vroeg daar om.

[20-05-2023 10:37:47] 5.1/2.e : Dat stukje van Geen stijl says it all.

[20-05-2023 10:38:02] 5.1/2.e : Zal met jou, 5.1/2.e en 5.1/2.e afstemmen.

[20-05-2023 10:38:11] 5.1/2.e : Top, dankjewel!

[20-05-2023 10:38:27] 5.1/2.e : Yep

[20-05-2023 13:04:12] 5.1/2.e :

5.1/2.i + 5.2/1

[22-05-2023 19:22:18] 5.1/2.e : Hey 5.1/2.e ligt Q&A al bij Dennis?

[22-05-2023 19:22:56] 5.1/2.e : Nope, 5.1/2.e wilde van alles aanpassen, dus heb dat gedaan en ze moet er nu nog naar kijken. Ik wacht op reactie.

[22-05-2023 19:24:02] 5.1/2.e : Ze vroeg mij net nog om nog even tegen te lezen en ze kan pas laat weer meelesen. Zit nu in de trein, zal ik dat even er m doen en dan nieuwe versie naar haar?

[22-05-2023 19:24:11] 5.1/2.e : Yes, graag!

[22-05-2023 19:24:19] 5.1/2.e : Heb 18:17 gemaïld.

[22-05-2023 19:24:26] 5.1/2.e : 👍

[22-05-2023 19:24:33] 5.1/2.e : On it.

[22-05-2023 19:24:38] 5.1/2.e : Ze wilde passage uit SPP erin, en heb op de gok gepakt welke ik dacht dat het was.

[22-05-2023 19:24:45] 5.1/2.e : Dank u!

- [17-05-2023 09:59:37] 5.1/2.e : Geen vragen voor Wiersma bij inloop
- [19-05-2023 20:38:42] 5.1/2.e :
https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519
- [24-05-2023 10:15:20] ~5.1/2.e : Geen mediavragen voor Robbert vooralsnog in TK over Dennis
- [24-05-2023 10:15:26] 5.1/2.e : Uitgestorven pand
- [24-05-2023 18:01:16] 5.1/2.e : Nul vragen aan Robbert over Dennis bij commissiedebat
- [25-05-2023 11:16:23] 5.1/2.e : Straks weer WVO. Punten voor MR morgen neem ik graag mee indien nodig.
- [25-05-2023 11:26:11] 5.1/2.e : Vast al wel bedacht, maar misschien handig te memoreren dat de kans bestaat dat 5.1/2.e morgen aan allerlei andere ministers gaat vragen of minister Wiersma ook in hun richting wel eens horkerig is geweest. En of hij ook wel eens heeft geslagen met de deur v d Trêveszaal enzo.
- [25-05-2023 17:57:57] 5.1/2.e : Team Dennis: hebben jullie nog een nieuwe lijn, of is het nog dezelfde als eerder deze week? #inloop
- [25-05-2023 18:27:05] 5.1/2.e : Ongewijzigd. Wiersma erkent, heeft spijt betuigd, is met zichzelf aan de slag, gaat nu ook anders dan in eerste driekwart jaar bij OCW.
- [25-05-2023 18:27:08] 5.1/2.e : Etc etc
- [25-05-2023 18:27:55] 5.1/2.e : Sterke lijn, vooral dat etc, etc 🐼🐼
- [25-05-2023 18:28:48] 5.1/2.e : Je kunt die lijn pakken uit voorbereiding debat, lijkt me
- [26-05-2023 11:06:50] 5.1/2.e : Vragen van 5.1/2.e over de gedragskwestie en van ANP over schoolmaaltijden
- [26-05-2023 11:07:24] 5.1/2.e : Geen vragen voor MOCW
- [26-05-2023 11:07:50] 5.1/2.e : Zelfs geen vragen voor SCM
- [26-05-2023 14:18:35] 5.1/2.e : Geen vragen bij uitloop voor scm
- [26-05-2023 14:45:26] 5.1/2.e : Dennis alleen ND over informeel onderwijs
- [26-05-2023 14:51:32] 5.1/2.e : MOCW RTL over bedreigingen ministers/Kaag, en ANP over of er onafhankelijk onderzoek zou moeten nav affaire-D

Whatsappberichten

[19-05-2023 23:23:06] 5.1/2.e : Lelijk artikel maar ik had het misschien nog erger verwacht. Irritant veel communicatie mensen :-(Benieuwd of de OR bij jou op de lijn komt nog

[20-05-2023 00:59:14] 5.1/2.e : Ja, niet fraai. En vooral het vizier op communicatie, inderdaad. Bijzonder wel dat NRC de lelijke voorbeelden beschrijft, en de Telegraaf het 'gewone' artikel had. Onbehoorlijk dat ze de naam van ^{5.1/2.e} noemen trouwens. Gaat het goed daar? Ik hoop het! Groeten, 5.1/2.e

[20-05-2023 15:17:20] 5.1/2.e : Heb je tijd om even te bellen?

[24-05-2023 02:52:23] 5.1/2.e : Hi 5.1/2.e kan ik je morgen even bellen? Heb om half 6 (half 12 bij jullie) call met 5.1/2.e en 5.1/2.e Heb jij daarna tijd? Of liever einde middag bij jullie? Grts 5.1/2.e (super mooi bezoek maar wel buikpijn van gedoe in Den Haag...)

[24-05-2023 07:49:25] 5.1/2.e : Ha 5.1/2.e buikpijn siert je, maar is denk ik niet nodig, voor zover ik kan zien, ze je collega's het goed (gisteren nog uitgebreid met 5.1/2.e bijgepraat). Bij OCW is het naar alle omstandigheden rustig, ben trots op hoe kalm en professioneel de OCW'ers met de situatie omgaan. Het gedoe concentreert zich deze dagen in de publiciteit opnieuw op de VVD en op de persoon van de minister. Ik kan tussen 12.00-13.00 uur (bij ons) bellen, en anders na 18.15 uur. Veel groeten en probeer zoveel mogelijk daar te zijn! 5.1/2.e

[25-05-2023 12:34:19] 5.1/2.e : Buiten reikwijdte

[25-05-2023 12:37:02] 5.1/2.e : Ik kan om 13.30 mijn tijd, maar als het eerder moet voor jou breek ik iets af.

[25-05-2023 12:45:19] 5.1/2.e : Half 2 uw goed

[25-05-2023 13:27:48] 5.1/2.e : Wordt een paar minuten later, even naar de auto lopen.

[25-05-2023 13:32:08] 5.1/2.e : Geen probleem!

[26-05-2023 14:02:39] 5.1/2.e : Zag dit langskomen. Goed dat hij dat doet! Weet je of hij ook bij COM langskomt?

[26-05-2023 14:03:55] 5.1/2.e : Mensen bij mij willen dit ook :-) ik drink dinsdag koffie met hem. Zal het bespreken. Stem graag voor die tijd even met jou af

[26-05-2023 14:04:55] 5.1/2.e : Gister lang en rustig gesprek met Robbert (en 5.1/2.e ernaast) gehad. Was fijn

[26-05-2023 14:10:48] 5.1/2.e : Hij komt zeker naar COM, zoals wij gisteren hebben besproken. Wil met jou bespreken wat voor COM een goede setting en aanpak is.

[26-05-2023 14:12:43] 5.1/2.e : Mooi, goed om horen (of eigenlijk lezen 😊). Groet van ons allemaal en een hele goede terugreis!

[29-05-2023 14:14:13] 5.1/2.e : Morgen vroeg spreek ik Dennis. Kan ik jou vandaag einde middag even bellen om dat af te stemmen? 5.1/2.e

[29-05-2023 14:16:23] 5.1/2.e : Dat kan zeker! Om 16.00 uur bel ik met de andere minister. Daarna meld ik me bij jou. Ben je alweer een beetje 'geland' en valt het mee met de jetlag? Hopelijk geniet je van deze zonnige pinksterdag?

[29-05-2023 16:57:01] 5.1/2.e : Ha 5.1/2.e ben belbaar! Groet, 5.1/2.e

[30-05-2023 18:20:41] 5.1/2.e : Dennis komt donderdag half 11 bij ons langs. Ik zou jou daar graag bij willen hebben lukt dat?

[30-05-2023 18:21:00] 5.1/2.e : Koffie vanmorgen was wat ongemakkelijk in het begin maar uiteindelijk goed

[31-05-2023 15:44:27] 5.1/2.e : Ik ben erbij!

[31-05-2023 15:59:27] 5.1/2.e : Wat fijn, dank!!

Whatsappgesprek met MOCW

[19-05-2023 22:36:40] **5.1/2.e** : Dag Robbert, ik neem aan dat jij dit ook hebt gekregen van woordvoering? Voor de zekerheid stuur ik het je door.

We houden dit weekend in de gaten wat de reacties op het artikel zijn en bekijken maandag of er eventueel acties nodig zijn richting de organisatie of extern. Laat je het gerust weten als je iets nodig hebt of er nog vragen leven. Groeten en een goed weekend! **5.1/2.e**

[https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-](https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519)

[a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519](https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519)

[19-05-2023 22:51:35] Robbert Dijkgraaf: Ja gezien en woordvoering is in contact. ik zag weinig nieuwe dingen maar het was wel weer lelijk. laat me weten als dit extra veel onrust bij OCW geeft!

[23-05-2023 17:36:54] **5.1/2.e** : Wiersma net aan het begin van zijn beantwoording tijdens debat (nota-overleg, TK) over BaVa en curriculum

[23-05-2023 17:39:43] Robbert Dijkgraaf: Interessant dankjewel

[26-05-2023 19:16:47] Robbert Dijkgraaf: Dag Robert, ik zie net jouw woordvoering over Wiersma met de zinsnede: ik heb geen signalen dat mensen zich niet gehoord voelen, dus geen onderzoek nodig. Weet even dat ik bij **5.1/2.e** heb aangedrongen op wél een onderzoek omdat wij dat van onderwijsbesturen ook vragen in vergelijkbare situaties. Onze Inspecteurs worden hier ook al mee geconfronteerd. Ik wil het over geloofwaardigheid en gezag van de Inspectie graag hebben met jullie beide. Want er zijn effecten die mijn zorg hebben. Maar deze redenering vind ik in ieder geval kwetsbaar, dat wil ik vooruitlopend op dat gesprek gedeeld hebben. Zoals je weet : De Inspectie staat in de loopgraven voor minister Wiersma met zero tolerance op sociale veiligheid

[26-05-2023 19:16:58] Robbert Dijkgraaf: Kreeg dit van **5.1/2.e**

[26-05-2023 19:33:43] **5.1/2.e** : Dag Robbert, dankjewel is niet nieuw voor mij. In onze interne discussie in het MT-OCW heeft **5.1/2.e** dit ook gedeeld. Het geluid komt ook direct van collega's van de Inspectie en via de OR tot mij. Het is een standpunt dat een deel van de OCW'ers inneemt, zoals ik jullie al liet weten. Heb jij vandaag hierover iets gezegd of tijdens het debat van de week? We zijn namelijk nog bezig met het beantwoorden van een aantal persvragen hierover. Groet, **5.1/2.e**

[26-05-2023 19:34:39] Robbert Dijkgraaf: Bij uitloop

[26-05-2023 19:36:39] **5.1/2.e** : Ja, ik zie het nu ook. Had het transcript nog niet gezien. Dinsdag pakken we het verder op. Wens je een goed en ontspannen weekend.

[28-05-2023 21:40:29] Robbert Dijkgraaf: Hi **5.1/2.e** zouden we ergens morgen even kunnen bellen? Laat maar weten wanneer het je schikt. Geniet van de mooie pinksterdagen!!

[28-05-2023 22:37:09] Robbert Dijkgraaf: Ach, dat ziet er prachtig uit!! Fijn. Ik laat het nog wel even weten, beetje afhankelijk van wanneer wij terugrijden vanuit **5.1/2.e**

[28-05-2023 22:43:05] **5.1/2.e** : Prima en eerder op de dag kan uiteraard ook!

[29-05-2023 13:46:56] Robbert Dijkgraaf: Beste **5.1/2.e** zou 16u of anders na 21u ook schikken? Hartelijks, Robbert

[29-05-2023 13:47:55] **5.1/2.e** : Dag Robbert, 16.00 uur is perfect! Groeten en tot straks, **5.1/2.e**

[29-05-2023 14:08:45] Robbert Dijkgraaf: Super! Tot zo

Whatsappberichten

[31-05-2023 10:19:56] 5.1/2.e : Hi 5.1/2.e heb je zojuist vragen van EenVandaag gemaild. Ze maken reportage en hebben specifiek vragen aan jou rondom casus Dennis. Deadline is morgenochtend al helaas. Laat me vooral weten als ik wat zaken voor je uit kan zoeken of mensen moet contacten. Groeten 5.1/2.e

[01-06-2023 10:16:08] 5.1/2.e : Dag 5.1/2.e belde je even om te kijken wanneer afstemming over de vragen van Een Vandaag het beste kan. Groet, 5.1/2.e

[01-06-2023 10:24:56] 5.1/2.e : Ha 5.1/2.e zal ik even langslopen?

[01-06-2023 10:26:54] 5.1/2.e : Nou, ik kom zo eerst bij jullie langs. Zullen we het daarna doen?

[01-06-2023 10:27:07] 5.1/2.e 5.1/2.e Ja goeie

[01-06-2023 15:47:34] 5.1/2.e : Laatste versie in je mail, belangrijkste vraag is nu, zou je voor een camera vragen willen beantwoorden?

[01-06-2023 15:55:07] 5.1/2.e : Zit in overleg, straks even bellen of elkaar spreken?

[01-06-2023 15:56:56] 5.1/2.e : Prima

[01-06-2023 18:12:52] 5.1/2.e : Zo nog even bellen?

[01-06-2023 18:42:49] 5.1/2.e : Ha 5.1/2.e nu is het waarschijnlijk spitsuur in huis
5.1/2.e Ik ben onderweg naar huis en eindelijk belbaar. Later vanavond mag ook hoor. Groet,
5.1/2.e

[01-06-2023 20:19:04] 5.1/2.e : Ik ben bereikbaar. Eet vooral even rustig;)

[01-06-2023 20:22:58] 5.1/2.e : Dat ga ik nu even doen (moet nog inderdaad) en daarna bel ik je!

[01-06-2023 20:23:11] 5.1/2.e : Rustig aan, smakelijk!

[01-06-2023 21:22:08] 5.1/2.e : Ha 5.1/2.e ben uitgegeten. Probeerde je net te bellen, maar kreeg je niet te pakken. Ik ben belbaar.

WhatsApp gesprekken

- [16-05-2023 13:36:05] 5.1/2.e : NRC: zaterdag
- [16-05-2023 13:48:12] 5.1/2.e : Ter info vast: ik maak zaterdag de persactua
- [16-05-2023 14:06:30] 5.1/2.e : Geen lijn nodig voor persco MR morgen dus. Was verzoek RVD.
- [16-05-2023 20:33:37] 5.1/2.e afbeelding weggelaten
- [16-05-2023 20:43:22] 5.1/2.e : 335 ongelezen mail, 5.1/2.e
- [16-05-2023 20:43:29] 5.1/2.e : 🌑😊
- [16-05-2023 20:43:33] 5.1/2.e : Maar dank!
- [16-05-2023 21:22:59] 5.1/2.e : Lijkt me overigens wel goed als we deze passage ook vast onder de aandacht brengen van 5.1/2.e Maar niet heel logisch als dat via mij loopt
- [17-05-2023 14:05:34] 5.1/2.e : Secretariaat 5.1/2.e zet afspraak in agenda voor vrijdagavond 23.00 uur. Deelnemers: 5.1/2.e en 5.1/2.e Via teams en niet fysiek uiteraard 🌑😊
- [17-05-2023 14:06:15] 5.1/2.e : 🖱️👉 Afspraak betreft taxatie artikel NRC en vervolgacties interne communicatie
- [17-05-2023 14:10:55] 5.1/2.e : Tekst artikel Groene: *Deze tekst is reeds openbaar en om die reden verwijderd uit dit gesprek.*

[19-05-2023 10:19:04] 5.1/2.e : Secretariaat 5.1/2.e zal zo teams afspraak maken voor vanavond 23.00 uur.

[19-05-2023 10:19:13] 5.1/2.e : En goedemorgen natuurlijk!

[19-05-2023 10:23:17] 5.1/2.e : Morning!

[19-05-2023 20:27:34] 5.1/2.e : Het staat online
https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/19/de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-geen-incident-maar-een-patroon-a4165058?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230519

[19-05-2023 20:33:12] 5.1/2.e : Dank

[19-05-2023 20:48:51] 5.1/2.e : De call met 5.1/2.e doen we om 2130. Ipv 2300 uur.

[19-05-2023 20:48:58] 5.1/2.e : Gewoon zelfde link

[19-05-2023 20:49:39] 5.1/2.e : Dat heb ik net per app met 5.1/2.e gewisseld

[20-05-2023 09:54:16] 5.1/2.e : Coosto overzicht geeft tot nu toe 60 tweets nav NRC artikel. Om 11 uur deel ik meer uitgebreid overzicht!

[20-05-2023 10:56:45] 5.1/2.e : Tot dusver zijn er in Coosto 120 tweets binnengekomen. Dit zijn dan dus berichten waar MPVO specifiek in genoemd wordt of berichten als reacties op een bericht waar hij in voorkomt.

Opvallend is dat het sentiment ("ambtenaren moeten tegen een stootje kunnen"), dat we kort na het verschijnen van het artikel in de Telegraaf zagen, nu een veel kleiner aandeel heeft. Ik heb tot nu toe maar één tweet met dat sentiment gezien. Wel is er veel kritiek op het feit dat MPVO 19 communicatiemedewerkers heeft. Deze richt zich dan met name op MPVO en de VVD.

Gelukkig nog geen tweets van bedreigende aard gezien. Dit blijf ik in de gaten houden. Ik zal rond 15 uur nog een overzicht sturen. Jullie kunnen me gewoon bellen als je eerder vragen hebt.

Werk ze vandaag allemaal!

[20-05-2023 10:57:18] 5.1/2.e : NEGENTIEN!!!!

[20-05-2023 10:57:41] 5.1/2.e : veel van dat soort werk, zag ik

[20-05-2023 10:58:05] 5.1/2.e : Yes klopt

[20-05-2023 11:30:13] 5.1/2.e 5.1/2.e 5.1/2.e en 5.1/2.e heb op verzoek van 5.1/2.e een korte interne spreeklijn opgesteld voor directeuren. In jullie mail. Kunnen jullie even checken? Dan stuur ik daarna naar 5.1/2.e Thanks!

[20-05-2023 14:40:38] 5.1/2.e : In Coosto is het aantal tweets inmiddels opgelopen van 120 naar bijna 400 (daadwerkelijke aantal ligt dus hoger en kan 5.1/2.e beter vertellen).

De kritiek op het aantal communicatiemedewerkers houdt aan. Dit keert zich ook in toenemende mate tegen de ambtenaren zelf. Hierbij komt de tweet van 5.1/2.e (die 5.1/2.e eerder deelde) vaak voorbij:
<https://twitter.com/hendrikotten3/status/1659850775391096835?s=20>

Ik heb in totaal (maar) vijf tweets voorbij zien komen van mensen die het voor MPVO opnemen of de situatie betreuren omdat ze tevreden waren over het werk dat hij heeft gedaan. Voorbeelden hiervan:

<https://twitter.com/Oudersjdg10/status/1659881761164099586>

<https://twitter.com/gerardrelker/status/1659895343893323777>

Op LinkedIn blijft het voor zover ik kan zien voorsnog bij een viertal berichten:

https://www.linkedin.com/posts/leonard-faber-flowpeople_woedeaanvallen-van-minister-dennis-wiersma-activity-7065599169909907457-wY7C?utm_source=share&utm_medium=member_desktop

https://www.linkedin.com/posts/adam-van-dijk-2272761_negentien-communicatie-medewerkers-voor-activity-7065552526137274368-Wvz1?utm_source=share&utm_medium=member_desktop

https://www.linkedin.com/posts/suzanneunck_de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-activity-7065455172067454976-sqwB?utm_source=share&utm_medium=member_desktop

https://www.linkedin.com/posts/ralf-de-jong_de-woedeaanvallen-van-minister-wiersma-zijn-activity-7065593833626984449-ApBA?utm_source=share&utm_medium=member_desktop (eerder gestuurd door Lilian)

Eén bericht van bedreigende aard is doorgestuurd naar beveiligingsambtenaren.

[20-05-2023 15:44:19] 5.1/2.e : Voorbeeld 5.1/2.e (zonder dat ie bij naam werd genoemd) is eruit

[20-05-2023 15:44:52] 5.1/2.e : Heeft 5.1/2.e zelf geregeld

[20-05-2023 15:48:49] 5.1/2.e : Mooi

[20-05-2023 15:57:16] 5.1/2.e : Naam 5.1/2.e ook eruit

[20-05-2023 15:57:36] 5.1/2.e : Heeft ze ook zelf geregeld.

[20-05-2023 15:59:34] 5.1/2.e : Heb net ook contact gehad met 5.1/2.e
Iedereen de groeten en sterkte :-)

[20-05-2023 16:25:37] 5.1/2.e : Wat een rare vergelijking van Omzigt.

[20-05-2023 16:26:39] 5.1/2.e : Appels met peren

[20-05-2023 16:29:03] 5.1/2.e : Ik hou me even in.

[20-05-2023 16:31:35] 5.1/2.e : afbeelding weggelaten

[20-05-2023 17:20:53] ~5.1/2.e : Ik merk nu ook duidelijk dat het afneemt.
Afgelopen 1,5 uur maar 90 berichten in Coosto.

[20-05-2023 17:28:38] 5.1/2.e : Dank 5.1/2.e

[21-05-2023 09:52:16] 5.1/2.e : afbeelding weggelaten

[21-05-2023 09:52:59] 5.1/2.e : afbeelding weggelaten

[21-05-2023 12:14:51] 5.1/2.e : *Update webcare*

Sinds de laatste webcare-update van gistermiddag zijn 207 berichten binnengekomen op de kanalen van MPVO. De koers van de berichten zijn niet veel gewijzigd. De meeste

berichten gaan over (de inhoud van) het NRC artikel, maar zijn veelal niet direct gericht aan MPVO.

De webcareberichten zijn op te delen in drie thema's:

1) Veel verbaasde reacties over het *aantal communicatiemensen* (19) dat werkt voor MPVO. Hierbij wordt ook verwezen naar het overzicht met bezetting van de directies communicatie uit 2023.

2) Geregeld wordt er een scherpe koppeling gelegd met *de kosten* voor al deze communicanten. Ofwel: daar gaat veel belastinggeld in om.

3) Verder zijn er meerdere reacties die gaan over het wel/niet kunnen aanblijven van de minister. En dat dit 'lot' in handen ligt van de *VVD*

[21-05-2023 22:37:13] 5.1/2.e : Klein detail: hij startte in 2017 als Kamerlid..

[22-05-2023 09:24:06] 5.1/2.e : Wie gaat er vandaag aan de slag met voorbereiding Mondelinge Vragen?

[22-05-2023 09:24:21] 5.1/2.e : Lijkt me goed om daarbij ook 5.1/2.e aan te haken

[22-05-2023 09:25:11] 5.1/2.e : Ik bedoel dan met name het deel over de vele communicatie-medewerkers, omvang team, image-building, verloop, verzuim etc

[22-05-2023 09:25:54] 5.1/2.e : 5.1/2.e 5.1/2.e en 5.1/2.e En graag ook jij of 5.1/2.e

[22-05-2023 09:27:15] 5.1/2.e : Ik zit hele dag met de chef in de TK

[22-05-2023 09:29:20] 5.1/2.e : Ik kijk zo

[22-05-2023 09:33:51] 5.1/2.e : Dennis gaat straks in zijn eerste termijn van het debat (dus echt pas eind van ochtend / begin middag) ook in op Telegraaf en NRC enzo. Dus op gedrag. En wellicht ook al op aantal medewerkers. Lijkt me goed om dat gewoon even mee te tikken. Kan dan voor 99pct mee in voorbereiding vragenuur

[22-05-2023 09:36:57] 5.1/2.e : Ok heb jij voorbereiding van 5.1/2.e gezien over aantal medewerkers?

[22-05-2023 09:44:49] 5.1/2.e : Nope

[22-05-2023 10:07:21] 5.1/2.e : audio weggelaten

[22-05-2023 10:08:23] 5.1/2.e : Dennis net voorafgaand aan debat.
Geïnterviewd door RTL

[22-05-2023 12:47:45] 5.1/2.e : Tweede keer dat Maarten van Rossem over Wiersma spreekt in zijn podcast

<https://open.spotify.com/episode/3kF8DIryFExh82iwCKxYpD>

[22-05-2023 12:48:46] 5.1/2.e : 🖱️ Vanaf 8:45 (zo las ik in een appje van 5.1/2.e

[22-05-2023 12:48:59] 5.1/2.e : Yes

[22-05-2023 12:52:01] 5.1/2.e : audio weggelaten

[22-05-2023 12:53:07] 5.1/2.e : Wiersma net aan het begin van zijn beantwoording tijdens debat (nota-overleg, TK over BaVa en curriculum

[22-05-2023 12:53:15] 5.1/2.e : Nuttig voor interne comms

[22-05-2023 12:53:43] 5.1/2.e : Kan wellicht een link zijn naar beeldfragment in de weekmail van 5.1/2.e

[22-05-2023 12:54:36] 5.1/2.e : Hoop dat t enigszins te verstaan is.
Opgenomen vanuit de zaal

[22-05-2023 12:54:47] 5.1/2.e : Is goed te horen

[22-05-2023 16:05:33] 5.1/2.e : Kunnen jullie nog even kijken naar de lijn over communicatie? 5.1/2.e heeft al feedback gegeven. Thanks!

[22-05-2023 19:51:30] 5.1/2.e : <https://www.nporadio1.nl/fragmenten/dit-is-de-dag/8e29806c-9fab-4c06-aeb2-f1b577982000/2023-05-22-woedeaanvallen-geen-incident-maar-een-patroon-kan-minister-wiersma-aanblijven>

[22-05-2023 19:52:56] 5.1/2.e : 🖱️ ook 5.1/2.e van NRC hier aan het woord.

[22-05-2023 20:05:28] 5.1/2.e : Mooi item!

[23-05-2023 08:43:40] 5.1/2.e : Weinig nieuws onder de zon. Vooral 'voorlezen' van de krant. Op ongeveer 16.30 wel een bijzondere passage. Dat Dijkgraaf en Uslu sessies met hun personeel zouden hebben gehad nav Telegraaf, Wiersma tot nu toe alleen een mail. En dat mensen die NRC heeft gesproken zeggen dat 'secretaris(sen) generaal en OR hier echt iets mee moet'

[23-05-2023 08:51:35] 5.1/2.e : ^{Buiten reikwijd}. Gunay heeft laatst een borreltje georganiseerd

[23-05-2023 08:51:41] 5.1/2.e 5.1/2.e Maar echt geen sessie

[23-05-2023 08:58:59] 5.1/2.e : Nee toch

[23-05-2023 08:59:46] 5.1/2.e 5.1/2.e Dennis heeft overigens al wel een aantal sessies georganiseerd sinds eind vorig jaar. Al ruim voor de T

[23-05-2023 09:10:18] 5.1/2.e : Hebben we al reactie van Dennis op voorbereiding vragenuurtje?

[23-05-2023 09:11:56] 5.1/2.e : Nee. Maar die verwacht ik ook niet. Althans, niet op papier

[23-05-2023 09:13:44] 5.1/2.e : Voorbespreking wordt key

[23-05-2023 09:15:21] 5.1/2.e : Ok, 5.1/2.e belt in bij voorbespreking als dat kan.

[23-05-2023 09:38:22] 5.1/2.e : 5.1/2.e nog even gesproken. Ze willen nog graag een vergelijking van OCW-comm tov overige departementen. Hoeveel fte in directie? En hoe zit het qua omvang met bwp-teams bij andere departementen?

Is er iemand die daar nog wat over op papier kan zetten?

[23-05-2023 09:54:13] 5.1/2.e : Gisteren zat 5.1/2.e bij Op1 om over het dansrapport te praten. Vanaf 6.15 gaat het gesprek richting Dennis met de brug: tegenover op de gang bij Uslu zit Wiersma. 5.1/2.e koppelde de problemen met verbaal

geweld in de danssector aan het gedrag van Wiersma, dat dit hetzelfde lijkt. Op 8.00 wordt zelfs vrij expliciet de vraag gesteld of het ministerie van OCW nog geloofwaardig is als het in eigen huis niet pluis (mijn eigen woorden) is. Op 8.37 is er nog een clipje met Rutte die hetzelfde zegt als bij Veronica Inside. En vanaf 9.18 verbaast 5.1/2.e zich erover dat er geen onderzoek naar Dennis komt, want 'er lopen wel onderzoeken naar Arib en Van Dijk'. En vanaf 12.00 wordt de vraag gesteld of Dennis wel kan aanblijven en 5.1/2.e zegt dan dat de "tone at the top" heel belangrijk is en dat er een risico op normalisering is als het niet wordt aangepakt.

[23-05-2023 10:01:10] 5.1/2.e : We hebben interdepartementaal fte lijstje van de VoRa.

[23-05-2023 10:02:19] 5.1/2.e : Ja die. En daar dan iets van een korte analyse bij

[23-05-2023 11:22:53] 5.1/2.e : Geen vragenuur voor Dennis

[23-05-2023 11:46:13] 5.1/2.e : Check

[26-05-2023 10:04:48] 5.1/2.e : BOA (5.1/2.e) gaat de Kamervragen van de SP oppakken. Verzoek is om hem halverwege volgende week onze input aan te leveren. Hij zorgt voor een integrale versie die dan de lijn in gaat. We hebben al de nodige voorbereiding gedaan voor vragenuurtje (dat niet doorging).

[26-05-2023 10:08:09] 5.1/2.e : Gisteren was het eerste regie overleg met 5.1/2.e 5.1/2.e en ik waren virtueel aanwezig. Dit overleg zal voorlopig één keer per week worden ingepland om het overzicht en actualiteiten te delen. Zal zo actiepunten doorsturen via de mail.

[26-05-2023 17:28:03] 5.1/2.e : Afhameren kijkt terug op afgelopen dinsdag, toen Dennis langs moest bij VVD-fractie. Vanaf ongeveer 15 minuten

[26-05-2023 21:08:08] 5.1/2.e : Die kop is echt clickbait

[26-05-2023 21:14:21] 5.1/2.e : Zeker. Heb het aangekaart bij 5.1/2.e

[27-05-2023 09:24:34] 5.1/2.e <https://youtu.be/ObdQFH6I4g8>

[27-05-2023 09:24:58] 5.1/2.e Interessante quote rond minuut 3:00

[27-05-2023 09:44:56] 5.1/2.e : Ja en dat klopt ook. Dat was ik.

[27-05-2023 09:45:22] 5.1/2.e : Want hij zat naast me op weg naar bijeenkomst met Maxima.

[27-05-2023 09:45:41] 5.1/2.e : En daarna heeft minister dus alle media te woord gestaan

[29-05-2023 21:48:44] ~5.1/2.e
https://www.nrc.nl/nieuws/2023/05/29/kijk-dennis-wiersma-zo-kun-je-eenvoudig-zelf-je-pr-doen-a4165723?utm_source=push&utm_medium=topic&utm_term=20230529

[29-05-2023 21:56:49] 5.1/2.e : Over zijn website: dat heb ik hem zelf echt al heel vaak gezegd om dat aan te passen

[29-05-2023 21:57:06] 5.1/2.e : Maar dank, 5.1/2.e

<https://www.trouw.nl/a-b7c32fa0>

[29-05-2023 22:24:15] 5.1/2.e : In laatste alinea vergelijking met Wiersma

[30-05-2023 10:51:08] 5.1/2.e : @5.1/2.e EenVandaag gaat je bellen met vragen over gevolgte procedures rond dennis binnen OCW

[30-05-2023 10:54:57] 5.1/2.e : Dank!

[31-05-2023 22:30:00] 5.1/2.e : Net even (snel en diagonaal) transcript Verantwoordingsdebat gescand. Gedrag wiersma volgens mij niet aan de orde geweest. Zelfde geldt voor de 19 comm-mensen

[31-05-2023 22:30:49] 5.1/2.e : Zou ook totaal buiten de orde zijn geweest. Maar zo'n Verantwoordingsdebat ontaardt meestal in een soort actuasessie met rijp en groen

[31-05-2023 22:32:27] 5.1/2.e : Check

[31-05-2023 22:35:08] 5.1/2.e : Dank voor checken

[01-06-2023 10:59:16] 5.1/2.e :
<https://twitter.com/peterkwint/status/1664191231298027523?s=46&t=Tr6CYb5C6V-da9kZ9FuqOw>

[01-06-2023 11:00:24] 5.1/2.e : Welk debat is dit? Uslu?

[01-06-2023 11:02:01] 5.1/2.e : Deze vraag / oproep is overigens ook de laatste vraag in de schriftelijke set. Reactie die in Kamer wordt gegeven op deze motie, kan dus ook (bijna 1 op 1) in de schriftelijke set

[01-06-2023 11:04:42] 5.1/2.e : Ja persveiligheid en persvrijheid

[01-06-2023 13:14:45] 5.1/2.e : Dit heb ik nu aan beleidsteam journalistiek meegegeven, zij gaan direct schakelen met BOA over vragenset aan Dennis

[01-06-2023 13:24:34] 5.1/2.e : Kwint maakt hier een karikatuur van communicatiemedewerkers van de overheid (op welk niveau dan ook), hier zet hij ze neer als een hindermacht van de (met name lokale) journalistiek.

Deze communicatiemedewerkers werken juist aan openheid en transparantie, het doel dat we met zijn allen nastreven.

De grootste opgave van het Rijk op het vlak van openheid en transparantie ligt bij de WOO en dat is geen communicatievraagstuk.

OCW/Gunay krijgt geen signalen van journalisten dat zij hun werk niet goed kunnen doen.

Het kabinet/Rijk gaat niet over communicatie van lagere overheden.

Die extra investering in lokale journalistiek is juist deze week aangekondigd, het budget wordt meer dan verdubbeld vanwege het grote belang dat het kabinet hecht aan een goede lokale informatievoorziening.

[01-06-2023 13:25:53] 5.1/2.e : 5.1/2.e heb jij lijn voor Dennis over het COM-team van Dennis?

[01-06-2023 13:26:07] 5.1/2.e : Wil ik ook meegeven aan Gunay, los van de motie

[01-06-2023 14:03:59] 5.1/2.e : AZ / 5.1/2.e is op de hoogte via wvo net

[01-06-2023 14:22:27] 5.1/2.e : Dit ligt inmiddels bij 5.1/2.e

[01-06-2023 15:26:53] 5.1/2.e : Appreciatie wordt heel bondig waarschijnlijk. BZK stuurde ook aan op wat meer inkleuring van de functies, maar dat is allemaal geschrapt en de kern is: communicatie is belangrijk voor openheid en transparantie, ik ga niet over communicatie bij de overheid, ik investeer overigens een hoop in lokale media

[01-06-2023 15:36:04] 5.1/2.e : Dus ontraden?

[01-06-2023 15:36:18] 5.1/2.e : Ja

[01-06-2023 15:36:23] 5.1/2.e : Check

[01-06-2023 20:42:01] 5.1/2.e : Na ruim 4 uur debat zaagt Bosma Gunay door op 19 communicatieprofessionals

[01-06-2023 20:42:34] 5.1/2.e : Pffff

[01-06-2023 20:44:51] 5.1/2.e : Wat irritant

[01-06-2023 21:35:47] 5.1/2.e 5.1/2.e zojuist gesproken, op camera nu voor Eenvandaag haar verhaal doen voelt nog niet goed

[01-06-2023 21:36:03] 5.1/2.e : Dus nu sec beantwoording via mail

Hi all,

We kunnen uiteraard kiezen voor een zeer minimale variant van beantwoording, maar iets meer dan 3x 'nee' is ook werkt in mijn beleving beter.
Zie hieronder nieuw voorstel.

Groet, 5.1/2.e

1. Klopt het dat minister Dennis Wiersma een gesprek heeft gehad met- of een training volgt bij Lifeguard?
2. Zo niet, is er een andere bureau waarvoor dit wel geldt?
3. Is dit op initiatief van Wiersma zelf, het ministerie of – zoals wij begrijpen – geïnitieerd door zijn partij?
4. Hebben meerdere bewindslieden op OCW ook een gesprek met- of training door Lifeguard (of een ander bureau)?
5. En geldt dit ook voor andere leidinggevenden op het ministerie?
6. Hoeveel nieuwe meldingen vanuit het ministerie zijn er binnengekomen over het gedrag van Wiersma sinds de eerste publicatie hierover op 25 april?

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: woensdag 24 mei 2023 17:25

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>

CC: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>;

5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: RE: vragen Telegraaf

Hoi,

Ik kan niet helemaal beoordelen of we heel kort, zoals 5.1/2.e hieronder aangeeft, of juist wat uitgebreider moeten reageren.

De tekst over hoe lifeguard is ingezet en wat er aan de orde is geweest doet in mijn ogen recht aan de realiteit dat de situatie met Wiersma wel degelijk heeft bijgedragen aan werkstress en dus ook in dat soort sessies aan de orde is gekomen.

We (via het Leer- en Ontwikkelplein) maken sinds 2017 gebruik van het aanbod van Lifeguard middels verschillende opeenvolgende contracten.

Ik zou managementconferentie vervangen door leiderschapsbijeenkomst.

Er zijn geen formele klachten ingediend, dat kan ook niet omdat Wiersma geen werknemer van OCW is.

Er zijn ook geen formele meldingen binnen gekomen.

Wel zijn er inderdaad bij leidinggevend en P&O signalen binnen gekomen. Die zijn ook opgepakt en hebben geleid tot het in bescherming nemen van medewerkers door leidinggevend tijdens overleggen met hem en door gesprekken met directeuren en ambtelijke top met Wiersma.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie O&B
Secretariaat: 5.1/2.e
Mobiel: 5.1/2.e
5.1/2.e @minocw.nl

Rijnstraat 50 | Den Haag | Flex
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

Privacy: Deze e-mail kan persoonsgegevens bevatten. Ga daar in dat geval vertrouwelijk mee om. Gebruik de gegevens alleen waarvoor ze bedoeld zijn. Deel de gegevens niet, maar vernietig ze na afronding.

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: woensdag 24 mei 2023 15:41

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e

@minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>

CC: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;

5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: RE: vragen Telegraaf

Dag allen,

Ik zou eigenlijk willen voorstellen specifiek elke vraag te beantwoorden. Dan kom ik op het volgende:

5.1/2.i + 5.2/1

5.1/2.i + 5.2/1

Veel dank weer!

Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>

Verzonden: woensdag 24 mei 2023 11:30

Aan: 5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>; 5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>;
5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>

CC: 5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>; 5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>;
5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>; 5.1/2.e <5.1/2.e@minocw.nl>

Onderwerp: RE: vragen Telegraaf

Dag 5.1/2.e en anderen,

Dank voor jouw eerste input. Denk alleen wel dat we iets meer informatie nodig gaan hebben...

Voor iedereen: volgens mij vallen de vragen van de telegraaf in drie delen uiteen:

- Wat is Lifeguard, wat doen zij binnen OCW
- Wat doet MPVO momenteel zelf concreet aan 'werken aan zichzelf'
- Nieuwe meldingen of klachten, sinds artikel van april

Hieronder een eerste aanzet tbv beantwoording. Graag jullie aanvullingen

Groet, 5.1/2.e

5.1/2.i + 5.2/1

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 18:03

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

CC: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Re: vragen Telegraaf

Beste 5.1/2.e

Wat betreft lifeguard. Dat is een bureau dat wij via het Leer- en Ontwikkelplein voor verschillende teams, afdelingen en directies hebben ingeschakeld voor vitaliteitsvraagstukken, aanpak werkdruk en werkbeleving. Dit aanbod bestond al een aantal jaar, maar is door teams en afdelingen van OCW met name nadat het medewerkersonderzoek uitwees dat werkdruk een groot aandachtspunt is binnen de organisatie.

Het is mij niet bekend dat ook de Minister gebruik zou maken van dit bureau. Ook niet of andere bewindspersonen hier gebruik van hebben gemaakt.

Wat betreft de meldingen waren en zijn er volgens mij geen formele meldingen geweest. Wel signalen die door het management serieus zijn genomen en zijn opgepakt in verschillende gesprekken.

Dit laatste kan ik nu even niet checken bij de Integriteitscoördinatoren.

Groet,

5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 mei 2023 om 14:50 heeft 5.1/2.e minocw.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1/2.e

Zie hieronder vragen van Telegraaf rondom Lifeguard. Ze koppelen dat aan MPVO, maar dat is volgens mij wat kort door de bocht. Desondanks wel goed om open te zijn over wat Lifeguard dan wél doet? Kan jij mij/ons wat input geven over de rol van Lifeguard binnen OCW? Sinds wanneer werken we met hen, welke afdelingen, met welk doel / vanuit welke gedachte, wel of niet bwp's betrokken etc etc.

Zie daarnaast ook de laatste vraag, over evt. nieuwe meldingen of klachten. Wat kunnen we daar over zeggen?

Met dank vast!

Groet, 5.1/2.e (5.1/2.e

5.1/2.e

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 14:26

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

CC: 5.1/2.e @minocw.nl>; 5.1/2.e @minocw.nl>;

5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Re: nieuwe vragen van de T

Lifeguard is OCW breed. Veel meer teams doen dit, gaat over werkdruk en vitaliteit.
Informatie hierover kun je oppakken via 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 mei 2023 om 08:12 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi,

Zie hieronder een nieuw setje vragen van de Telegraaf over Dennis. Volgens mij een beetje klok-klepel (ik dacht dat Lifeguard alleen binnen COMM actief is, of toch ook breder in departement???). Laten we even overleggen wat handig is en wie voortouw neemt. Ik mail 5.1/2.e ook

Groet, 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e telegraaf.nl>

Verzonden: dinsdag 23 mei 2023 13:17

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Vragen mbt gedrag Wiersma

Dag 5.1/2.e

Na berichtgeving in de Telegraaf erkende minister Dennis Wiersma dat zijn gedrag jegens ambtenaren niet door de beugel kon. In navolging daarvan zijn er de afgelopen weken bij ons en andere media diverse artikelen verschenen over het grensoverschrijdende gedrag van de minister, dat omvangrijker blijkt dan in eerste instantie door de minister werd toegegeven.

Nu begrijpen wij dat het bureau Lifeguard is ingeschakeld, een organisatie die onder meer trainingen geeft aan leidinggevend en helpt organisaties te vitaliseren.

Ik heb daar vorige week aansluitend op een telefonisch interview met de minister al een enkele vraag over gesteld. Toen volgden een trits aan ontwijkende antwoorden: kan je niet goed verstaan, heb een andere afspraak, kom ik op terug, dacht dit gesprek over een ander onderwerp ging, alles al gezegd op Instagram.

Daarom hierbij enkele vragen:

1. Klopt het dat minister Dennis Wiersma een gesprek heeft gehad met- of een training volgt bij Lifeguard?
2. Zo niet, is er een andere bureau waarvoor dit wel geldt?
3. Is dit op initiatief van Wiersma zelf, het ministerie of – zoals wij begrijpen – geïnitieerd door zijn partij?
4. Hebben meerdere bewindslieden op OCW ook een gesprek met- of training door Lifeguard (of een ander bureau)?
5. En geldt dit ook voor andere leidinggevend en op het ministerie?

6. Hoeveel nieuwe meldingen vanuit het ministerie zijn er binnengekomen over het gedrag van Wiersma sinds de eerste publicatie hierover op 25 april?

Graag hoor ik.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

Parlementair verslaggever

E 5.1/2.e [@telegraaf.nl](mailto:5.1/2.e@telegraaf.nl)

M 5.1/2.e

Van: 5.1/2.e <[redacted]>@minocw.nl>

Verzonden: woensdag 31 mei 2023 09:48

Aan: 5.1/2.e <[redacted]>@minocw.nl>

Onderwerp: Re: vraag Eenvandaag over veilige werkomgeving OCW

Ik zal 5.1/2.e vragen dat te doen. Hij neemt corporate / kwestie Dennis over van 5.1/2.e Wij samen bij alles uiteraard in cc.

Groet 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 31 mei 2023 om 08:57 heeft 5.1/2.e <[redacted]>@minocw.nl> het volgende geschreven:

Leg jij deze aan 5.1/2.e voor..?

Grts 5.1/2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 30 mei 2023 om 14:22 heeft 5.1/2.e <[redacted]>@minocw.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1/2.e

Eenvandaag maakt een reportage naar aanleiding van het gedrag van MPVO. Verslaggever Willem Jan Bloem spitst zich toe op de arbeidsrechtelijke kant. Zijn repo overstijgt wel OCW dus hij trekt het breder, naar andere overheidsinstellingen. Hij heeft al met de vakbond gesproken en met arbeidsrechtpsycholoog 5.1/2.e. (Volgens arbeidspsycholoog 5.1/2.e is het instellen van een meldpunt en de melding 'mijn deur staat altijd open' niet genoeg. Volgens haar is het ook belangrijk dat omstanders degene die grensoverschrijdend gedrag vertoont aanspreken).

Eenvandaag heeft de volgende vragen aan 5.1/2.e

1. Wat deed OCW voor de affaire Wiersma aan het creëren van een veilige werkomgeving?
2. Wat was het instrumentarium?
3. Waardoor is het toch uit de hand gelopen?
4. Is er een aanscherping gekomen van het beleid rond het creëren van een veilige werkomgeving sinds de affaire Wiersma?
5. Wat doet de SG persoonlijk: voert zij bijvoorbeeld elke maand gesprekken met de minister die zegt dat hij zijn gedrag zal veranderen?

Dit zijn andere vragen dan de Kamervragen van Peter Kwint, dus ik kan daar niet naar verwijzen. Graag even overleg hierover.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

5.1/2.e

Directie Communicatie

.....
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag

Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag
.....

M: 5.1/2.e

5.1/2.e [@minocw.nl](mailto:5.1/2.e@minocw.nl)

Van: "5.1/2.e" <[redacted]@minocw.nl>

Datum: 26 mei 2023 om 12:40:13 AST

Aan: 5.1/2.e <[redacted]@minocw.nl>

Onderwerp: nuances & lang weekend (weekmail)

Beste collega's,

Afgelopen maandag begon de week met onze dagstart, weliswaar wat later op de dag, zodat 5.1/2.e vanuit 5.1/2.e er ook bij kon zijn. En naar aanleiding van alle berichten in de media en de vele gesprekken die zij en wij bij OCW hebben gevoerd schrijft 5.1/2.e hierover t volgende aan jullie:

"De berichtgeving rond minister **Wiersma** kreeg dit weekend een vervelende wending voor ons. Er werd een karikatuur gemaakt van de com professionals en andere media namen dit gretig over. In de dagstart hebben we het hier over gehad en ook wat dat doet met mensen. Er was boosheid en ergernis. Die begrijpelijk heel goed, en die voel ik af en toe ook. Ik wil zelf graag een reactie geven, op het moment dat er ruimte is voor dit geluid. En er ruimte is voor enige nuance. En die ontbrak en ontbreekt nog altijd op alle fronten, de hele week. Is dat frustrerend? Natuurlijk! Jullie doen belangrijk werk voor Nederland.

Onthoud alsjeblieft goed dat het niet over ons persoonlijk gaat; een groot deel is politiek. Hier spelen zoveel krachten en factoren een rol. En hoe lastig dat ook is, soms is het dan beter om je niet uit te spreken, omdat het een tegengesteld effect heeft. Verschillende discussies liepen door elkaar heen: het gedrag van de minister, de omvang en de rol van communicatieteams en het doel van social media kanalen voor een bewindspersoon. Over het eerste punt is al veel gezegd. De andere 2 punten is een veel breder gesprek waard. Ook in de VoRa (VoorlichtingsRaad), waar dit inmiddels geagendeerd is door een collega 5.1/2.e, in overleg met mij. Nu gaat het over OCW, volgende keer over een ander ministerie.

Discussies over rol en omvang van communicatieafdelingen binnen de Rijksoverheid zijn van alle tijden. Over die cijfers zijn we open; cijfers over taken, rollen, aantal medewerkers is te vinden op de site van de [Rijksoverheid](#). Zelf denk ik dat we nog wel beter kunnen aangeven waaróm de overheid een professionele communicatiefunctie nodig heeft. Dat kan beter en consistent en frequenter. Niet als je onder vuur ligt, maar juist als er ruimte is voor een inhoudelijke discussie. Ontwikkelingen in de samenleving vragen eerder om meer dan om minder communicatie.

Wat betreft de discussie over social media gebruik; we moeten altijd blijven kijken naar het doel ervan en waar het inhoudelijk toe bijdraagt. Waar ligt de grens tussen werken aan de reputatie van een bewindspersoon en inhoud over het voetlicht brengen. En kan het een eigenlijk zonder het ander? Dat doen we natuurlijk al, maar het is goed om er scherp op te blijven.

Dinsdag drink ik een kop koffie met minister Wiersma. We bespreken dan hoe we verder willen samenwerken met elkaar en wat daarvoor nodig. Zowel voor ons als ook voor hem.

Ten slotte; ik heb best wat mensen (digitaal) gesproken afgelopen week, in groepsverband of alleen. Mocht je ook je hart nog eens willen luchten of heb je vragen over van afgelopen tijd, weet me alsjeblieft te vinden. "

Ik heb contact met Dennis gelukkig. Via app, dinsdag koffie.
En net lang met Robbert gesproken, was ook goed. Bijna (lang) weekend.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 25 mei 2023 om 15:00 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Goed hoor! Was wel weer een volle dag, met die schooldreigingen in Amsterdam en andere steden.
En ook nog de acties voor meer salaris leraren. Bijna (lang) weekend!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 25 mei 2023 om 20:36 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Ik ga dinsdag met m koffie drinken. Hoe is het met jou?

Op 25 mei 2023 om 05:28 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Uhh ja, dat is de hamvraag. Daar zegt hij zelf ook in onze richting heel weinig (niks) over. Dat 'aan de slag' heeft hij zelf ook in zijn eerdere insta-posts gebruikt, vandaar hier herhaald. Verder bewust dat zinnetje (Dat is verder iets persoonlijks) er achteraan, juist ook om vragen zoals die van jou (-:-) aan de voorkant te ondervangen

Van: 5.1/2.e @minocw.nl>

Verzonden: donderdag 25 mei 2023 11:24

Aan: 5.1/2.e @minocw.nl>

Onderwerp: Re: Beantwoording Telegraaf - TER AKKOORD

Wat betekent aan de slag gaan met?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 25 mei 2023 om 05:02 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi All,

We hebben er al een aantal mails aan gewijd, maar voor nu nog graag even jullie expliciete reactie/akkoord op onderstaande (concept-)beantwoording Telegraaf.

Groet, 5.1/2.e
5.1/2.e

1. Klopt het dat minister Dennis Wiersma een gesprek heeft gehad met- of een training volgt bij Lifeguard?

2. Zo niet, is er een andere bureau waarvoor dit wel geldt?
3. Is dit op initiatief van Wiersma zelf, het ministerie of – zoals wij begrijpen – geïnitieerd door zijn partij?
4. Hebben meerdere bewindslieden op OCW ook een gesprek met- of training door Lifeguard (of een ander bureau)?
5. En geldt dit ook voor andere leidinggevenden op het ministerie?
6. Hoeveel nieuwe meldingen vanuit het ministerie zijn er binnengekomen over het gedrag van Wiersma sinds de eerste publicatie hierover op 25 april?

5.1/2.i + 5.2/1